

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MAROT SANDOR

MEGJEGYZÉSEK a kisajátított málnabokrorról

A málna az erdőben — haj — már az sem azé, a ki felszedi... De ne vágiunk a dolgok elé.

Kezdetben vala az agrárreform. Utjára engedték a legszélsőbb agrárradikalizmust, a földet elvették és ma sem fizettek érte semmit. Azután jöttek a nacionalizálások és tovább szították a magántulajdon megbolygatásának étvágát. Majd elvonták a bankoktól az autorizációt, majd korlátozták az erdők kitermelését, megbénították a malomipart. Egyszóval megtanították az embereket arra, hogy így is lehet, átíttatták a köztudatot a mások szerzett jogaiba való beavatkozás szabadságának gondolatával. A kicsinyek, a vidéki kiskirályok, a hatalom apró gyáskorlói látták hogy lehet a termelést korlátozni, lehet mások rovására hatalmi szóval anyagi előnyökhöz jutni és megkorumpálódni mindazok, a kikben hajlandóság van arra, hogy a maguk előnyére kövessék a magas politika irányelveit. Így jutottunk el a málnához, így jutottunk el a gazdasági hatalmi visszaélés egyik leggroteszkebb példájához: az erdei málna törvénytelen elkaparintásához amely az egész gazdasági rendszernek, a kisajátító, autorizációt követelő, termelést korlátozó rendszernek a fattyuhajtása, amely bizonyíték amellet, hogy az egészségtelen közszellem rezgése eljut a mezíadi erdőkbe is, ahol szegény román parasztok betevő falatjára tör reá.

A málna-ügyet a *Beiusul* c. lapban olvassuk. Elmondja belényesi lapársunk, hogy a mezíadi szegény parasztok egyik jövedelmi forrása volt a málnaszedés. A málnát el szokták adni jó áron Belényesen. Az idén azonban Harnagea belényesi erdőmérnök ur jóvoltából aranyért se lehet málnát venni a belényesi piacon. Egy Szabó nevű belényesi ember ugyanis engedélyt kapott az erdőmérnöktől, hogy csakis neki van joga málnát vásárolni, amit azután Váradra szállít. A mezíadi parasztokat arra kényszerítették, hogy az általuk szedett málnát Szabó urnak és Grósz nevű társának adják el potom áron. Kettős infamia ez — mondja a *Beiusul* — először a paraszt nem kap a málnáért kellő árat, viszont a zsidó rengeteget nyer rajta, másrészt Belényesen nincs málna. A *Beiusul* nagyon fel van háborodva kérdi, mi féle miniszteri rendelet alapján csinál az erdőhivatal ilyen cudar visszaélést. „Ma a málna van soron, holnap az áfonya, holnapután a dió” — mert így parancsolja majd az erdőhivatal.

Lehet, akadnak a kik mosolvoznak a *Beiusul* felzudulásán és nevetégesnek tartják az egész málna-pórt, mi azonban nem nevetünk, mi nagyon komolyan vesszük és teljes egészében osztozunk a felfordulásban. Mert ez a málna-ügy, ez bizony szimbólum, ez a málna-affér, amit a szerencsétlen román paraszt bőrre csináltak, ez csakis annak a közszellemnek a hatása alatt születhetett meg, amely közszellem a legfelső fórumokon ma hol ezt a jogot, hol azt az értéket, hol ezt a vagyont, hol azt a koncessziót vette el az emberektől

nemzeti vagy gazdasági indokok alapján és nem tudja ma sem befejezni a megindított kisajátítási és monopolizálási radikálizmust, hanem a benyújtott szesztorvényre és a készülő munkakodex-szel tovább folytatja a tulajdon szilárdságába, a befektetés, beruházás és munka-eredmény biztonságába vetett hit elmozdítását. A belényesi erdőmérnök is bizonyára talál valami erdészeti és mezőgazdasági ürügyet arra, hogy a szerencsétlen mezíadi parasztok málnáját Szabó és Grósz urak puttonjába öntse. Mert eleinte csak magyaroktól vették el a földet és zsidókat tiltottak el erdejük zavartalan kitermelésétől, de az önzés és hatalmi tobzódás, amely az állami organizáció szétszórt exponenseinek egyikét-másikat eltölti, nem ismer — ha saját érdekéről van szó — nemzeti és felekezeti különbséget és ő azt hiszi, hogy amit megcsináltak nagyban a nacionalizálásoknál, azt neki is szabad utánózni a málnaszedésnél. Hiszen a nacionalizált vállalatok részvényeit se vették el ingyen, fizettek érte, de mit? — a földet nem sajátították ki, járadékpapírt ígértek érte és kamatot, de mennyit? — nos, Harnagea

erdőmérnök sem veszi el a paraszttól a málnát ingyen, fizetnek érte, csak az a kérdés, hogy mit? Ah, a formákat be tartják nálunk gyakran, nincs szó egyenes és ellenérték nélküli elvételekről, el tulajdonításról, de kérdezzék meg a mezíadi román erdőlakót, mit szól ahhoz, hogy Szabó, Grósz és Harnagea urak szabják meg egy köcsög málna árát és nem ők maguk, aminthogy az erdélyi földbirtokok árát is önkényesen szabták meg és a nacionalizált ipari vagyonért is annyit fizettek, amennyi a nacionalizáló hatalomnak tetszett. És a nagy kisajátítási és nacionalizálási nemzetvagyon-szerzésből a mezíadi parasztnak bizony nem jutott végső soron egyéb, mint az okulás, amit Harnagea erdőmérnök ur a nagy politikából szerzett, hogy így is lehet. Kezdetben vala az agrárreform, de bizony mondjuk már, eljutottunk a málnához és — ahogy a *Beiusul* nagyon jól mondja — holnap jön az áfonya, holnapután a dió és azután még ismerte tudja mi, ami sem a zsidóé, sem a magyaré, hanem a tőzsgyökeres hegyenlakó, nemzetfenntartó, az őserő tartalékát jelentő román parasztságé.

Fez körül várják az új harcokat

Párisból jelentik: Fezből érkező jelentések szerint az új harcokat Fez körül akariák koncentrálni. Két divízió utban van Casablanca felé, két másik divízió pedig Fez felé tart. Legelsősorban marokkói csapatokról van szó. Egy angol és egy francia divíziót is küldtek Marokkóba.

Pétain marsallt ma délelőtt Rabatban a szultán fogadta. Pétain holnap utazik tovább Fez felé.

A szultán a mecsetekben újabb proklamációt olvastatott föl, melyben óvja a lakosságot Abd el Krimtől, akit szerinte, a legközelebbi időben meg fognak büntetni.

Ma Casablancába egy kórházhajó érkezett, mely a sebesülteket Franciaországba fogja szállítani. A *Petit Journal* néhány nap előtt közzétett jelentése szerint június harmincadikáig a halottak és eltűntek száma 1475, a sebesültek száma pedig 2725 volt. Naulin tábornok ma hajnalban utazott el Marseilleből Casablancába.

Párisból jelentik: Naulin tábornok hajóraszállása előtt fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette, hogy a marokkói hadihelyzet most már annyira kiéleződött, hogy a gyors békekötésre kevés remény van.

— Nem szabad elfelejteni — mondotta a tábornok — azokat a nehézségeket, melyeket a rendkívüli időjárás és az a körülmény okoz, hogy a francia csapatoknak általuk ismeretlen területen kell küzdeniök. Marokkóban nagyon kevés út van és ez is megnehezíti a csapatok helyzetét.

Az emberi jogok ligája nyílt levelet intézett Painlevéhez, melyben felkérlik, hogy az Abd el Krimhez intézett békefeltételeket tegyék közé.

Páris, július 20. A Spanyolországhoz és Franciaországhoz intézett angol jegyzék, amely az angol birodalom kínai és egyéb távolkeleti érdekeire és elfoglaltságára való hivatkozással elhárította

magától a marokkói ügyekbe való beavatkozást, az angol birodalom területén mindenütt általános melegeggedéssel találkozott. Nagybritannia nem akar háborút és Chamberlain-nek az alsóházban hozzá intézett kérdésekre adott válasza, amely szerint Anglia nem akar aktív részt venni a marokkói hadjáratban, az egész angol közvélemény helyeslésével találkozott.

Annál kevésbé örültek az angol állásfoglalásnak Madridban és Párisban, noha a párisi lapjelentések még mindig bizakodó hangon foglalkoznak a marokkói helyzet várható fejleményeivel. Ez a bizalom nagyrészt Liquey marsall és Naulin tábornok nyilatkozatain alapszik. Ezzel szemben Pétain marsall, aki most utazik a marokkói frontra, elutazása előtt nyilatkozott a marokkói helyzetről és Pétain nyilatkozata jóval pesszimistikusabban ítéli meg az eseményeket. Bejelenti, hogy

a marokkói francia sereg nagy megerősítésekre szorul, a csapatok szellemének javítását sürgeti, majd vígasztalásul bejelenti az újabb nagy offenzívát a rifkabelok ellen.

Van azonban Pétain nyilatkozatának egy érdekes mondata, amely szerint a közvéleménynek fel kell végre hagynia azaz az illúzióval, hogy itt egyszerűen egy rendőri kirándulásról volna szó. Pétain ugyanis teljesen tisztában van a hadviselés nehézségeivel és azokkal a speciális akadályokkal, amelyekkel a marokkói fronton meg kell küzdeniök a francia csapatoknak.

Abd el Krim azonban nem vesz tudomást a francia tábornokok nyilatkozatairól és újabb támadásra készül.

A marokkói frontról érkező egyéb

**Iratkozzon be
a Hegedűs kölcsönkönyvtárba**

jelentések is a francia és spanyol seregek helyzetének további súlyosbításáról számolnak be. Különös jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, hogy

Taza környékén több törzs csatlakozott Abd el Krim fölkeiséhez.

Ezeknek a törzseknek az elpártolása mindenestre súlyosbítja a helyzetet és egyes angol lapok már olyan jóslásokba is bocsátkoznak, hogy az új rif-offenzíva, amelynek kiinduló pontjául Ain Leuch Amsezd tekintik, aligha lesz sikeresen visszaverhető.

Abd el Krim csapatai nem változtattak eddigi taktikájukon és továbbra is éjszánkintattak ki a francia állásokat, amikor nem kell tartaniuk az elhárító repülőgépektől. Legutolsó két támadásukat már csak súlyos veszteségekkel lehetett visszaverni.

Megbolygatják az ujonnan keletkezett lakótelepeket

Aki régen nem járt Nagyvárad határában, meglepetéssel konstatálhatja, hogy alig két-három esztendő alatt valóságos új városrészek keletkeztek a környező szántókban és legelőikön. Úgyes üzletemberek arra használták fel a területen lakóviszonyokat, hogy összevásárolták a telkeket, törpebirtokokat, azokat felparcellálták és jó pénzért értékesítették.

Főleg szegény, földhözragadt munkásemberekből került ki a vásárlóközösség, akik esztendő munkájának megtakarított filléreit árán vertek viskókat maguknak az új telepeken. Ezeknek a házaknak nagyobb része vályogból, agyagból készült és az egészségi követelmények legelőbb szabályainak sem felel meg. Az építkezések rendszertelennél történtek, nemcsak a városrendezési szempontok teljes figyelmen kívül hagyásával, de oly öletszerűen, mely előre kizárja egy modern városrész további esetleges kiterjesztését. Sem utcák nyitására, sem a jövőben történő csatornázásról, egészségügyi intézkedések végrehajtásáról nem lehet szó.

A városi tanács a kényszerűen túlt, de el nem ismert állapotról jelentést tett a minisztériumnak és utasításokat kért. A minisztérium most leküldötte Diulin Marcia architektust, aki a helyzetet gyökeresen befogja vizsgálni és közvetítő javaslatot tesz a teendőket illetően.

A magunk részéről a város akciójához csak azt fűzzük hozzá, hogy bántani és existenciájukból kiforgatni ezeket a települőket semmiesetre sem szabad.

Az elkövetkező intézkedések csak a jövőre szólhatnak.

Azt, hogy a mai rendszerelenség megszűnjön s a további építkezések tervszerűen történjenek, be lehet, sőt be kell vezetni. De: minden molesztálása azoknak, akik már hállékokat találtak a maguk igényeinek megfelelően, káros. Káros és haszontalan egy gazdasági szempontból, mint főleg szociális motívumból. Ami rendet lehet teremteni meglehetősen egyszerűen, meg kell tenni. A bekövetkező intézkedéseknek azonban egyetlen dologoz családnyugalmát sem szabad megbolygatni és jelentéktelen vagyonszerzésnek semmiféle követelmény orvát alatti nem lehet áldozatul dojni. Ellenben senkinek sem lehet kifogása az ellen, hogy azok a magánvállalkozók, főleg mérnökök, akik kerestek és üzleteket csináltak, rájárnak le nyereségük egy részét a telepek életképes jövője érdekében.

Megperdül ma a dob a vármegyeházán?

Pikáns helyzetet produkált mára az állami közgazgatás menetének rendszertelensége. Olyan pikáns helyzetet, amely méltó megvilágítást legfeljebb ha egy Mikszáth Kálmán, de még inkább az ilyes-íly megfigyelésben gyakorlottabb tekintetű Garagiale szellemétől kapna a maga tanulságos ferdeségeiben.

A Bihar megyei Közkórház szállítói annak idején pert indítottak a vármegye ellen, mert a szállítások ellenértékéhez nem tudtak hozzájutni. Egyik legnagyobb hitelezője volt a sok közül a vármegyének Kain József mészárosmester, aki egymaga nem kevesebb, mint kétszázhatvanöt ezer kétszázkilenvenhét lei erejéig eszközölt a kórháznak szállításokat.

Kain is, mint többi szállítótársai bíróság útján igyekezett hozzájutni pénzéhez. A bíróság meg is ítélte a szállítónak követelését s az alperes vármegyét különbeni végrehajtás kötelezettsége mellett kötelezte a tartozás kiegyenlítésére.

Időközben azonban a kórház körül egy kis jogi helyzetváltozás keletkezett. A kórházat a vármegyétől az állam vette át és így a vármegye magától érthetően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kórházat illető terhekért jövőben az állam felelős.

Kain József követelésének kiegyenlítését Bukarestben most már maga Bihar vármegye szorgalmazta annál is inkább, mert a vármegyét viszont a végrehajtó szorongatta, kezében a bíróság ítéletével. S a végrehajtó nem volt kevésbé érlyes a vármegyével szemben sem mint bármely privát felével. Megjelent az alispáni hivatalban és skrupulus nélkül foglalta le az alispáni hivatal iróasztalait, írógépeit s egyéb berendezését Kain József követelésének erejéig.

Az alispán nyugtalanul interveniált a minisztériumban. Egyik nap telefon, másik nap távirat-jelentés türelmetlenkedett le Nagyváradról Bukarestbe: az istenért, fiasszék a kórház számláját, különben megperdül a dob a vármegye fölött. Flegmatikus biztatásoknál egyéb azonban Bukarestből nem érkezett az alispán telefon-jelentéseire. A táviratokra pedig még biztatás sem viszhangzott; választalanul maradtak Bihar megye Morzére bizott segélykiáltásai.

Az árverés napja időközben félelmes gyorsasággal közeledett. Mit közeledett? A nap, a szörny, a groteszk, mégis kínosan komoly óra megérkezett. A végrehajtó ma kedd délelőttre tűzte ki az árverést az alispáni hivatal lefoglalt felszereléseire. És ha a vármegye utolsó pillanatban nem tud köcsönt szerezni a bíróság megítélt tartozás kiegyenlítésére, vagy ha Kain József szíve meg nem esik a megyén egy rövid moratórium erejéig, akkor ma, kedden délelőtt, az Urnak 1925-ik esztendejében minden következményeivel megperdül a dob nemes Bihar vármegye ingóságai fölött és iróasztalok és írógépek, székek, szőnyegek, s uram bocsás! még talán egy-némi polcon feledett akta is mint kilószámra árubabocsájtott makulatura megindul a kórházi tartozások kiegyenlítése céljából a végrehajtó kéréseiretelten parancsolatára.

Megsürgetik a numerus clausus eltörlését

Budapest, július 20. Az egységes párt tagjai formális pártértekezletet foglaltak tartani a nyáron, amelyeken a képviselőkön és a főispánokon kívül megjelennek a kormány tagjai is. Az augusztusi vagy a szeptemberi pártértekezleten nagy érdeklődés közepette fog szóba kerülni a népszövetségi ligák uniójának varsói határozata, amely tudvalevően arról szól, hogy az unió sajnálkozással alapítja meg, hogy a numerus clausus Magyarországon még mindig érvényben van. Ezzel a határozattal kapcsolatban az egységes pártnak több tagja készült arra, hogy a numerus claususról szóló törvény revíziójára szólítja föl a kormányt.

Tudósítónk beszélt erről a kérdésről kormányparti képviselővel, aki a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Én voltam az első a kormánypart tagjai sorában, aki a numerus clausus eltörlése érdekében nyíltan állást foglaltam

és sikraszállottam a parlamentben. Ezek után természetes, hogy a népszövetségi ligák uniójának varsói határozatát minden tekintetben helyesnek találom.

— Elérkezett az ideje annak, hogy a háborús emlékek az egész vonalon kipusztítsanak s az erről szóló intézkedések fogantatására alapján újból a kultúrálomokat megillető pozícióba kerüljünk. Meg vagyok győződve arról, hogy az egyenlőségnek a politikai, gazdasági és társadalmi élet minden vonalán be kell következnie, úgy azonban, hogy ez semmiesetre se történjék nemzeti ügyünk rovására.

Az egységes párt legközelebbi értekezletén élénk vita fog a varsói határozatról, illetve a numerus clausus revíziójáról megindulni és a párt józan gondolkodású tagjai kizártnak tartják, hogy a numerus claususról szóló intézkedés fölfüggesztése még sokáig várásson magára.

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órakor

6 órakor

Ma, kedden **Kékszakkál nyolcadik felesége** Ma, kedden

Romantikus történet a mai világból 6 felvonásban.

A főszerepben: **Gloria Swanson.**

Pazar toillettek. — Csodaszép kiállítás. — Gyönyörű felvételek.

Előzőleg: **Tegyenek a hüvösre** amerikai burleszk 2 felvonásban.

Ezenkívül az első szenzációs **Dorian revue.**

Jön:

Jön:

50.000 FRANK

A főszerepben: **Conrad Veidt és Lucy Doraine.**

Háló, ebédlő és irodasza **BUTOROK** megérkeztek és legelőnyösebben beszerezhetők

Wallerstein Ferenc utódai,
DANIBERG és WALDNER
butoráruházában
Str. Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 21. szám.

Még egy ellenvélemény a záróra ügyében

Kénytelen vagyok igen tisztelt szerkesztő ur elmozdítását kérni, amiért szívességet veszem igénybe és kérem, hogy b. lapjában ennek is helyet adni méltóztatnék.

A minapi ellenvéleményre ugyanis annyi névtelen és nem éppen diplomáciai finomsággal megírt levelet kaptam, hogy ezekre itt kell megadni válaszem és megízenem, hogy zöldségeikkel nem győztek meg anyira, hogy „tévedésem belátva” — mint azt tölem követelik — mea culpa kiált hussak. De teszem ezt azért, hogy végre minden objektíven gondolkodni tudó kereskedőtársam belássa, hogy erre a törvényre már égető szükség volt. Eltekintve szociális voltától — mert hiszen személyzetünk ugyanis megkapta a 2 órás ebédszünetet — de nem tartozunk-e mi saját egészségünknek — tehát családunknak — annyival, hogy a nap 1—2 óráját közöttük pihenve tölthessük el? Hányan vagyunk olyanok, akik — a vasárnapot kivéve — soha sem ühettünk kultúremberként gyermekeink mellő az asztalhoz, mert elfoglaltságunk a kora reggeli órától késő estig az üzlethez köt bennünket? Ebédeinket hányszor szaktjuk meg csak azért, hogy a vevőket kiszolgáljuk?

Nincsen egyetlen foglalkozási ág — a kereskedőket kivéve — ahol a déli órákban eddig is 1—2 órai pihenőt ne tartottak volna, csak mi, páriai a „haladó kornak” legyünk megfosztva továbbra is ennek a lehetőségétől? De hát miért uraim? Miért? ... Érveket kérek és nem gorombaságokat! Ne féltsék a vevőt, hogy elmarad, vagy nem fogja megvenni azt, amire szüksége van, mert ha átmege a köztudatba — és át fog menni hamarosan — hogy ebéd idő alatt zárva van, ők fognak így kezni a kellő időben önkönl jelentkezni.

Voltaképpen a fogyasztóközönségnek kellene a törvény hatálytalanságát kiforszírozni, mert csakis ő van megszokott kényelmében zavarva, de o helyett mi sópánkodunk, míg a közönség egész nyugodt. Alkalmam volt a többi és hozzáink közelebb fekvő városokban megérdeklődni, hogy ott miként alkalmazzák a munkaszüneti törvényt — a minket, kereskedőket érdeklő vonatkozásban — és hálom, hogy míg Temesváron mindenki — tehát a fűszeres is és ezt ők maguk kérték — 1—5-ig, addig Arad fél 1-től fél 3-ig tartja a zárórát.

Hiszen nem mondom és nem mondtam, hogy a törvény alkalmazása nálunk minden vonalon ideális, de intenciói határozottan nem ezek és amikor ennek végrehajtásával megbízott Catana Aurél prefektus ur igéretét bírjuk, a gyakorlatban mutatkozó fonákosságok kiküszöbölésére — legalább is idő szerűtlenek tartom a panaszkodást.

Nézetem szerint sokkal okosabban cselekszünk, ha a gyakorlatban helytelennek mutakozó intézkedések helyesbítését akkor fogjuk szorgalmazni, ha már tényleg meg van a gyakorlatunk és meg vagyunk róla győződve, hogy kívánságaink — a törvény keretein belül — akkor is meghallgatásra fognak találni.

Minden reményünk meg van arra, hogy az olyan anomáliákat is meg fogják szüntetni, mint amilyeneket már is tapasztalhatunk, hogy például a nagy piacon minden fűszeres kinevezi magát nagykereskedőnek, — noha detailban is árul — és így jórésben áll fél 4 helyett már 3 órakor nyitni. De igen sokan egyáltalán be sem zárnak, mert jiszet is tartanak, hogy kényeret is árulnak, tehát jogukban áll, — hiszik ők — üzletüket korlátlanul nyitva tartani.

Ugy ez ellen, valamint az ellen is azonban határozottan tiltakozunk, hogy néhányak kényelmi szempontjából — értem alatta azt a bizonyos „szegény hivatalnokot”, akire olyan különös előszeretettel történik minden alkalommal hivatkozás — egyes kereskedőknek záróráktilásával, vagy a többinek a meg nem engedett időben való nyitvatartás engedélyezésével, felbecsülhetetlen előny nyújtassék.

Legyen ez a törvény — aminek szánya lett — mindnyájunkra egyformán kötelező!

Tisztelettel

Kálmán József,

a Janky Antal-cég tulajdonosa.

SCHÖBERL ÁGYAK készen és megrendelésre kaphatók 3500 leért
ART KARPITOSANAL,
Str. Cosbuc (Ssalárdi-ntos) 9. Rosenawolg palota.
Minden a szakmába vágó munkák legszolidabb árban és feloldóság mellett készülnek.

Mosoiu miniszter javaslata a határszéli vármegyék beosztására

Sokat foglalkoznak a kérdésekkel a lapok, hogy a közigazgatási reform kapcsán a kormány új megyei beosztásokat tervez, mely munkálatok immár a befejezés stádiumába kerültek.

A belügyminiszter ebben az ügyben a múlt hét szerdájára értekezletet hívott össze, melyen többek között dr. Dragoş Theofil képviselő is résztvett.

Dr. Dragoş Theofil képviselő, aki tegnap éjjel érkezett haza, a következőket mondta munkatársunknak:

— A nagy munkaanyag okozta, hogy értekezletünk csak 9-én este nyert befejezést. Az ország északi részét illetőleg — mialatt Máramaros, Szatmár, Bihar, Szilágymege és Szolnok-Doboka vármegyékét érintjük — a végleges határozat még e hét végéig meglesz.

— Olvasóközönségünket — bár augusztusban az egész ország új beosztása megjelenik a hivatalos lapban — mégis inkább ennek az északi résznek új beosztása érdekel. Idevonatközlőleg különféle tervek voltak.

— Dumitru szenátor, aki a belügyminiszteriumnak évek során át volt államtitkára, volt megbizva azzal, hogy ezt az új közigazgatási beosztást előkészítse. Tulajdonképpen az ő terve képezte az értekezlet tárgyát.

— A tervező abból a gondolatból indulva ki, hogy a régi Máramarosmegye Romániához csatolt része csak egy rendezett tanácsú várost és mindössze 53 községet foglal magában, területén pedig csak két járásbírószék — a szigeti és a visói — és egy törvényszék működik, Máramarost így egy önálló megye alkotására kicsinynek találta, a nagybányai, kápolnokmonostori és avasi járások befoglalásával tehát egy új megyét tervezett. Ezzel a tervvel szemben Mihályi Gábor szigeti prefektus rámutatott arra, hogy a mai közlekedési viszonyok mellett a tél során fölötté nehéz az érintkezés a Guttin hegyláncolat két oldalán szitált területek között és míg a sziget-nagybányai vasutvonal kiépítést nyer, — ami a közeljövő legsürgősebb feladatát képezi — kérte, hogy a jelenlegi Máramarosmegye hagyassék meg a mostani határai között.

Dr. Dragoş Theofil elismerte a közlekedési nehézségek fennállását, de mert az csak időleges, — hiszen ezen új vasutvonalat a jövő év során fél kell építeni és a forgalomnak átadni, — az új megye-beosztás pedig évtizedek sorára szól, rámutat arra, hogy C. Dumitriu terveinek elfogadásával az új megyealakulatra be kell foglalni még a színerváraljai és a nagysomkúti járásokat is.

Szatmármegyét illetőleg dr. Dragoş proposíciója a következő volt: Alakítsák Alsó-Máramaros megye elnevezéssel Nagybánya székhellyel a nagybányai, kápolnokmonostori, magyarlápósi, színerváraljai, avasi, halmi, az új pusztahidegkúti és a jelenlegi szatmári járás keleti részéből egy külön megye; azután pedig egy másik megye a nagykárolyi, erdődi, érmihályfalvai, margitai, tasnádi, szilágycsehi és a jelenlegi szatmári járás nyugati részéből Alsó Szamos vagy Kraszna-

megye elnevezéssel, Nagykároly székhellyel. Ezen új beosztás mellett Szatmár város a két megye határának érintkezési vonalán fekszen és valamelyik megyébe volna bekebelezendő. Az új beosztás után Szilágymege a megmaradt járásokon kívül Bihar, Szolnok-Doboka és Kolozsmegye egyes legközelebbi járásaiából állana.

Mosoiu tábornok, közlekedésügyi miniszter egy más tervezetet terjesztett elő. Ő ugyanis mint a bihari és szilágymegyei liberális párt szervezetnek elnöke proponálta, hogy Szilágymege határai az egész ország határáig tolassanak ki és pedig a nagykárolyi, érmihályfalvai és a margitai járások odakapcsolásával. A miniszterelnök ezen javaslatot helytelennek találta, mire Mosoiu javaslatát Szilágymege módosította.

A miniszterelnök ezután felhívta ugy Mosoiu minisztert, mint dr. Dragoş képviselőt, hogy javaslataikat foglalják memorandum alakjában írásba, ami hétfőn meg is történt. Dr. Dragoş memorandumja kiterjeszkedik az előadók: C. Dumitru tervére is, különös gondot fordítva arra, hogy Nagybánya város feltétlen vármegye székhely legyen.

Az értekezleten további vita tárgyát képezte és már eldöntöttnek is tekinthető, hogy az új közigazgatási beosztásban

Nagybánya és Felsőbánya rendezett tanácsú városok egyesülnek és Giródtótfalu és Alsófernezy bekapcsolásával egy törvényhatósággal felruházott várost fognak alkotni, három kerületre felosztva.

Szükségessé teszi ezt az egyesítést a két város jövőbeni fejlődése.

Dr. Dragoş nyilatkozataiból arra lehet következtetni, hogy az ő megyemegosztási tervét fogják elfogadni úgy, hogy az új községi választások már az új beosztás szerint fognak lefolyni és ugy ezek, mint

az új beosztás közigazgatás révénesen feltétlenül gyakorlatba lép.

Megtudtuk még dr. Dragoşsal lefolytatott interjúk alkalmával azt a nem kevésbé szenzációs tényt is, hogy

a miniszterelnök Szatmárvármegye székhelyül Szatmárt tervezi és állította Nagykároly rovására.

Itt jegyezzük meg még azt, hogy a három székhely vármegye, — Csik, Háromszék és Udvarhely — melynek feldarabolása ellen kétségbeesetten feljajdult az egész romániai magyar közvélemény és sajtó, az ország új megyei beosztásában is eddigi teljes egészében megmarad.

nickelézést zománcozást jutányosan eszközöl

Ezüstözést

KALEDA cég

Gumi áru, valamint varrógé és kerékpárjavító műhely ugyanott

Atlantic nyári mozgó 6¹/₄ és 9¹/₄ órakor

Ma kedden utoljára:

Blaskó Ibanez világhírű regénye filmen

10 hosszú felvonásban.

Gyönyörű háborus jelenetek. Moszkva, Páris, Monte-Carló legszebb felvételei.

A főszerepekben: **Lyonel Barrymore — Alma Rubens.**

Adorján Emil megfélebbzte a Nilgesz-telepi iskolavételt

Dr Adorján Emil, a városi ügyeknek nemrégén még egyik vezető harcosa, tegnap beleszólt egy fontos közérdekű ügybe. Megfélebbzte a Nilgesz-telepi iskolavételt. A tanács ugyanis építkezési helyett megvásárolta tudvalevőleg az országot mentén fekvő Katz féle házat. Adorján Emil felsebesztésében kifejti, hogy mikor mindenki az építőipar foglalkoztatására törekszik, a munkanélküliséget és a lakosságot akarja enyhíteni, elhanyagolt dolog, hogy a város iskolájára építkezés helyett, egy meglevő épületet vegyen át.

Ezután Adorján Emil részletekben felsorolja az érveit. A ház rossz helyen fekszik, a benne levő lakók kitelepítése sok pénzbe kerülne, átalakítása drága volna stb. Ezzel szemben az új iskolavétel nem tenné szükségessé, hogy hat lakót más valahol elhelyezzenek, direkt iskolacéllal épülne, a telket jól ki lehetne választani. Fontos dolog volna morális szempontból, hogy Nagyvárad városi járjon elő az építkezés terén jó példával. Ezután Adorján Emil részletesen és stakszerűen kifejti, hogy milyen olcsón lehetne az iskolát felépíteni és számadatokkal bizonyítja a város számláinak téves voltát. A felebbzés így végződik:

Minthogy tehát az új építkezés nem kerül többé, mint a régi ház megvétele és az új építkezés a fent felsorolt érvek miatt kívánatosabb, mint a határozatlan célú veti ház megvétele: ugyanis mint Nagyvárad város egyik legtöbb adót fizető polgára, és így mint a városi lakóépítő Rt. igazgatóságának egyik társelnöke tisztelettel kérem a t. felebbzési fórumot, amely e jelen felebbzésemet felterjesztieni kérem: méltótlanság a 13530—1925. számú tanácsai határozatot megváltoztatni és a városi tanácsot arra utasítani, hogy a házvétel helyett egyenesen az iskola céljára létesítendő új épületben helyezze el a tervbe vett iskolát.

A liget új rendezés alá kerül

A város annakidején az NSE-vel szerződést kötött a ligeti csónaktér és a tenispályák bérletére, amely lejárt. A városi tanács a bérletet nem hosszabbította meg, mert másféle terveik vannak a ligettel, a bérletet pedig az NSE kezében meghagyta.

A liget sorsa ezidőszámtalán a műszaki tanácsos tervezeteitől függ. Az NSE belátta a helyzet tarthatatlanságát, amely abból állt elő, hogy a Körös medrére a gyakori áradások feltöltötték a ligeti tó magasabb színvonalra került a Körössel, úgy, hogy a víz a kavicsos talajon keresztül leszivárgott a Körösbe s csak az iszapos piskok maradt a tó fenekén. Az NSE ekkor egy szivattyút állított a Körösmederbe s onnan szivattyúzta a vizet a tóba. Ezzel elérte, hogy a csónakázás nem szűnt meg a gyermekek egyik főmulatsága megmaradt. Az NSE ezenkívül elhatározta, hogy egy cemenházikót épít a Körös-partra s oda helyezi a szivattyú gépezetét, amivel eléri, hogy napi 1—2 órai munkával állandóan friss vizet adhat a ligeti tóba.

A város viszont visszatér ahhoz a tervhez, hogy a ligeti tavat cemenházikkal kell ellátni, amely megakadályozza a víznek átszivárgását s gondoskodni kell arról is, hogy friss víz jusson a tóba, s az elhasznált vizet pedig leereszthető legyen. A ligeti tó egy szerencsétlen ötlet eredménye, amely nem számolt a helyzettel a kavicsos talajjal, nem gondoskodott a víz feltöltéséről, csak kikaparta a talajt s egy pocolyás mélyedést hagyott a városnak. Ezért megérthető egyeseknek az a kívánsága, hogy a ligeti tavat be kell tönni, hogy vége legyen az iszapos tónak, amelybe a környék minden szeméjét és elhasznált holmiját behányja.

A ligeti tó s a Döry-sziget sorsa tehát össze függ a liget újalakításával. A villamos-vasút új tervezetét teremtett s az a terv, hogy a város a kiskerteken kívül a Hadady-telepet is — kisajátítás révén — a ligethez csatolja. Közvetlen hozza a városi liget ahoz, hogy valóban ligetté legyen. Most a liget a vasúti örök teheneinek és a környék disznóinak legeltetési helye, libát, rucát, kecskét odahajtanak a környékről, s a gyermekek le se ülhetnek a fübe, mert az csupa rondaság.

Az első rendezés, amely Bunyitay Vince 10000 koronáját használta fel, csak annyit segített a helyzeten, hogy a nagy fákat eltávolította s valami tájkertészeti munkával a ligetet elfogadhatóvá tette. A liget azonban a környék letarolta. Most ideje annak, hogy a ligeti tó kérdésének rendezésével s a ligethez csatolandó területek számbavételével új rendezés alá kerüljön a város ezen üdülőhelye, amely ma pusztulóban van.

Megrongálta az eső az arad—nagyvárad vasútvonalat

Az aradi vasutigazgatósághoz újabb több jelentés érkezett, hogy az Arad—Nagyvárad közötti vonalon a vonatok óriási késéssel közlekednek. A vasutigazgatóság egy mérnökökből álló bizottságot küldött ki a panaszok megvizsgálására, mert bizonyossá vált, hogy a nagy késések az utóbbi idők hatalmas esőzéseinek tudhatók be.

A bizottság ma számolt be tapasztalatairól és ebben megdöbbentő módon tárta fel a vasútvonal állapotát. A pálya ugyanarra meg van rongálva, hogy a vonatvezető személyzet csak a legnagyobb elővigyázattal, a megengedett menetsebességnél jóval lassabban vezetheti a vonatot és így is minden pillanatban ki vannak téve annak, hogy a vonat kisiklik. A hetekig tartó eső sok helyen teljesen elmosta a pályatestet, a talpíák a levegőben lógtak és ennek következtében egyetlen napon öt helyen sítörés történt. Egész vonalszakaszokon pályacsuszamlásokat állapítottak meg és eddig is csak a véletlen mul, hogy katasztrófa nem történt. Arad és Szentanna között három helyen történt sítörés. Ilyen körülmények között érthető, hogy a vonatok lassan közlekednek és állandó a többórás késés. A vasutigazgatóság azonnal jelentést tett a bukaresti vezérigazgatóságnak az arad—nagyvárad vasútvonal rossz állapotáról és sürgős orvoslást kér, nehogy valamilyen szerencsétlenség következze be. Ez a forgalmas vasútvonal alapos javításra szorul és a javítási munkákat a legrövidebb idő alatt meg kell kezdeni.

ujdonás
FÖLDI MIHÁLY: Az Élet Tolvája . . . Lei 120—

Vasárnapi munkaszünet első napja

A vasárnapi munkaszünet első ízben úgy festett, mint a nagy amerikai városok vasárnapja, csönd az utcákon és lehúzott redőnyök mindenfelé csak a kávéházak és cukrászdák voltak nyitva s itt-ott egy-egy cukorkakereskedés. A mézárásokat felírták, mert kimérték a húst, vizont a fűszerkeskedők zokon vették, hogy a piacon fűszert árultak. Ennek megszüntetése iránt a hatóságok közbelépését kérte.

Jakobovits tehenészetében délelőtt megjelent a rendőr s a munka beszüntetését kívánta. A munka abban állott, hogy a teheneket megtejték. A tulajdonos hivatkozott arra, hogy a tehenek tejét egy vállalkozó adta el, aki mindennap megtejteti a teheneket s a tejt elviszi. A tejszolgáltatás elsőrendű népelelmezési munka, amelyet el kell végezni. A kérdés a rendőrség úgy döntött el, hogy a tehenek fejése s a tej elvétele nem ütközik a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénybe.

A vasárnapi munkaszünet egyik sajnálatos hatása abban nyilvánult, hogy felütnőn több volt az itás ember, mint máskor. A Traian-téren kora délelőtt jelentkeztek a fiakkeresek, telve részeg emberekkel s adatokat szolgáltatnak a bukaresti g. kel. éresek akciójához, hogy a korcsmákat vasárnap is tanácsos lenne bezárni.

A Legszebb paplanok HAJNAL és RÖZSA cégnél készülnek, nagyraktár, átalakításokat ellátgunk

Olcsó árak!!

Gummi kabát prima gummizással . . . L. 900
Gummi kabát elsőrangú duble anyagból L. 1080

Haas Lipót

Línóleum gyári raktárában
Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferdinánd (Rákóczi)-ut 5.
Lerakalok: Cluj, Strada Universității No. 1.
Timișoara, Bu. ev. Regelele Ferd. 7.

MEGSZABADUL

a ruházatkodás minden gondjától, ha
20 heti, vagy 5 havi
részletfizetésre

vásárolja be minden textilszükségletét a

HELLAS

áruforgalmi R. T.-nál

Oradea-Mare, Str. Avram Iancu
(Kossuth-utca) 14 sz. — Telefon 96.

Óriási választék női és férfi szövetekben, vásznak, zefírek damasztok és mindenféle mosóárúknak, kelengyefélékben szőnyegeknak stb. stb.

ÖN LEHANGOLT, BETEGES?

Tisztítsa ki beleit, máját, vérét az által, hogy a jóízű KOPROL-ból bevesz hetenként kétszer egy darabot. A hatás gyors, biztos és kellemes. — Csecsemők és gyermekek is vehetik.

KOPROL csokoládés hashajtó.

Kérjen ingyen mintát a „GEA” Krayner Laboratóriumtól, Timișoara 87. sz.

Az összes cipők bámulatos olcsó raktáron levő áron árusítatnak el. Sohasem létezett kedvezőbb bevásárlási alkalom

Selejtes cipőárúház Színház mellett

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Borzalmas repülőkatasztrófa a szamosfalvi repülőtéren

Kolozsvárról jelentik: A szamosfalvi repülőtéren újabb borzalmas szerencsétlenség történt. Hétfőn délelőtt gépszertelés volt a repülőtéren és ezért a telep majdnem minden gépje a levegőben gyakorlatot tartott. Az egyik gépet Jonescu Marian pilótafőhadnagy vezette és magával vitte Szabados József kolozsvári asztalost is kísérőként.

Az egybegyűlt közönség előtt csodálatos mutatványokat végzett Jonescu főhadnagy több mint másfélórán keresztül, majd feltűntekkor le akart szállni. Siklőrepüléssel már majdnem kétszáz méterre megközelítette a földet, amikor egyszerre éles ívben lezuhant a gép és

összetört tagokkal szedték fel a pilótát és utasát is a romok alól.

A gép is teljesen összetört. Mindkét utas élt még, mikor az egyetemi klinikára szállították a mentők, azonban minden orvosi beavatkozás dacára, egy órán belül mindketten kiszenvedtek.

A közelmúltban már ez a második halálos repülőszerencsétlenség a szamosfalvi repülőtéren és mindkét gép angol gyártmányú volt.

SPORT

A nagyváradai Törekvés uszóinak fényes sikere a vasárnapi aradi uszóversenyen

A vasárnapi nap legkimagaslóbb sporteseménye a Törekvés uszóinak nagy sikere Aradon. A Törekvés Devichet, Lánctyát és Farkast volt kénytelen nélkülözni, ellenben most szerepeltette először Kun, Krecsmáry, Pogány, Nemes, Schlesinger fiatal uszói, akik szintén igen sikeresen szerepeltek és több díjat nyertek.

Az uszóverseny legnagyobb szenzációja Bergesz eddigi veretlen hírneves távuszó veresége volt, akit a kis Felicidész II. és Felicidész I. hatalmas előnyrel győztek le. Bergesz veresége az aradi nagy sportközönségre igen leverő hatással volt. A Törekvés eredménye az ezévi Marosbajnokság, csapatverseny és 5 első, 4 második, 3 harmadik díj. Több díjat is hozhatott volna a váradai uszók, de a verseny végső számaiban az aradi uszók a nagyváradiakkal szemben abszolút sportszerűtlenül viselkedtek és mesterségesen akadályozták meg őket a további győzelemben, amely körülmény ellen a Törekvést képviselő Sonnenwirth Sándor és Domocos János hiába szólaltak fel.

A váradai uszók Felicidész I., Felicidész II. és a kis König, valamint a női Marosbajnokságban az első díjat nyert Haas Mária tudásuk legjavát adták és sikerüket növeli azon körülmény, hogy az uszók előző nap a nagyváradai kerületi bajnoki versenyben szerepeltek és hosszadalmas utazás után vették fel a küzdelmet a Maros vizét ismerő kipihtent és veretlen uszókkal.

Hogy a Törekvés uszói ilyen hatalmas eredményeket értek el és remélhetőleg fogják elérni, azt Sonnenfeld Andor hosszú, több éves munkásságának az eredménye, aki Sonnenwirth Sándorban, a Törekvés elnökeiben nagy segítő társat talált.

Az aradi Marosbajnokságon a nagyváradai uszók a következő eredményeket érték el:

1. 100 méteres hölgyverseny Marosbajnokság: Haas Mária első díj. Melluszással hatalmas előnyrel nyerve.

2. 2000 méteres Marosbajnokság csapatverseny. Első a Törekvés csapata 20 ponttal, második Glória CFR. csapata 38 ponttal. Egyénileg: első Felicidész II., 13 perc 30 mp., második Felicidész I. 13 perc 31 mp., harmadik Bergesz Glória CFR., negyedik Krecsmáry Törekvés, hatodik Nemes Törekvés,

hetedik Pogány Törekvés, nyolcadik Pollák Törekvés.

3. 100 méteres hátuszás: 1. König II.
4. 100 méteres ifjúsági 3-ak Pogány György.
5. 100 méteres mell, első Felicidész I., második Kun Adolf.

6. 100 méteres gyorsuszás, első Felicidész II.
7. 100 méteres oldaluszás, második König II.
8. 300 méteres gyorsuszás, második Pollák.
9. 500 méteres gyorsuszás, második Felicidész I., harmadik Krecsmáry.

Ezen győzelmek biztosították a Törekvésnek a Marosbajnokságot és reméljük, hogy azt sokáig fogják tudni megtartani.

Szombaton délután rendezte meg a nagyváradai Törekvés a fürdőben ez ideig első uszóversenyt, amely igazán vívónak mondható. A verseny részletes eredményei a következők:

100 méteres hát: (kerületi bajnokság) 1. König László 1 p. 40 mp. 2. Pollák Miklós (Tör.)
33 és egyharmad méteres gyermekverseny: 1. Török 29 mp. 2. Goldberger. 3. Fekete.

66 és kétharmad méteres ifjúsági verseny: 1. Hegedűs 1.04 mp. 2. Kun. 3. Pogány.

100 méteres mell: (kerületi bajnokság) 1. Felicidész I. 1 p. 39 mp. 2. Láncty. 3. Farkas (Törekvés.)

66 és kétharmad oldaluszás: (kerületi bajnokság) 1. Felicidész I. 54 mp. 2. König II.

500 méteres távuszás: (kerületi bajnokság) 1. Pollák Miklós 9 p. 34.4 mp. 2. Krecsmáry. 3. Nemes.
66 és kétharmad hölgybajnokság: 1. Haas Mária 1 p. 09 mp. 2. Hoványi Sári.

Búvápuszás: 1. Sonnenfeld Andor 33 egyharmad mtr. 30 mp. 2. Török 2 és fél méter. 3. König II. 28 méter.

100 méteres gyorsuszás: (kerületi bajnokság): 1. Felicidész II. 1 p. 20 mp. 2. Krecsmáry Imre.
33x33 egyharmad méteres vegyes staféta: 1. Törekvés A csapata. 2. B csapata. 3. C csapata.

Vízipóló-mérkőzés: A csapat-B csapat 4:3.
Góllövők: Devich (3), Pollák (4).

Kikapott a NAC Brassóban 2:1-re

A NAC második erőpróbája a Brassóval nem sikerült. A kitűnő nagyváradai csapat vereséget szenvedett a Brassóvalól. A hírlapi polémia által nagyon beharangozott mérkőzés sem szép, sem nyereséges nem volt. A felálló pályán nem tudtak mozogni a váradiek. A húszadik percben a NAC megkapta első gólját, amelyet a negyedik percben menthetellenül követelt a második is. A félidő vége felé Rónay tizenegyesből szerzi meg a NAC egyetlen gólját.

A második félidőben minden igyekezet dacára sem sikerült az eredményt javítani. Hozzájárult a mérkőzés sikeretlen lefolyásához Nagy Lajos bíró rosszakarata. Tén kedése is, aki Kinglilt is kiállította.

Törekvés KEASE 2:0

A Törekvés szép játék után 2:0-ra verte a vendégtől hívott kolozsvári csapatot, akik nagyon szép játékot produkáltak. A védelem és a halásor gyenge szereplésének tudható be a vereség.

A Törekvés lendületes iramot diktált. A gólokat Zsiga és Róth rúgta. A mérkőzést Gácsi bíró (NAC) vezette.

Aspirin tabletták

eredetiségükért és kiváló minőségükért

csak a valódi csomagolás (lapos doboz 6 vagy 20 tablettával tartalommal) a fehér-zöld-piros védőbéllel ellátva kezeskedik. Minden más csomagolást saját érdekünkben utasítunk vissza.

Meghalt a szászrégeni autókatasztrófa egyik áldozata

Marosvásárhelyről jelentik: Kolozsvári jelentés alapján a Nagyvárad is megírta a Marosvásárhelyen történt autómobil és vonatkarambol. Ugyanis Mihályi Károly, Molnár Gábor és Anton Ferenc vásárhelyi terménykereskedők autón igyekeztek Marosvásárhelyre. A körtepalvai vasuti átjárónál a sorompó nem volt leeresztve és az autó összefutott az ott jövő személyvonattal. A sofőr azonnal meghalt, Mihályi Mihálynak mindkét lábát többől lementszette a vonat. A többiek kisebb sérülést szenvedtek.

A vizsgálat megállapította, hogy a vonat mintegy százötven lépést vonszolta magával a szétrombolt autót és Mihályi Károlyt, Mihályi Károly vasárnap délelőtt a szászrégeni kórházban meghalt.

A vasutiőr, aki elfelejtette leengedni a sorompót, a szemtanúk szerint, a szerencsétlenség láttára állati üvöltésbe tört ki és befutott a közeli erdőbe, ahol másnap reggel felakasztva találták.

ULDONSÁGOK

MÉGIS!

(Sajtó alatt lévő verseskönyvből.)

Letört magyar úr mer dalolni még
És dacos lelket pórén tártni bátor?
All még a bál? Sikolt a klarinét
És táncotl döng a régi pincegádor?

— Vagy régi termet pók hálózta tán
S a pincegádort penész lepte be?
A régi társ nagyképu sarlatán
És züllött kornak fáradt betege?

Jazz-band sikongó orgája közt
A szordinós dal hangot sem talál?
Világviharban lelked guzsa kösd,
Vásári zaj a szépségnek halál!...

— S ha van, ki dalol néha önmagának,
Önárnya az, mely elől futni kész;
Mert ritka már a tér, mely szerteárad,
S a lélek, amely szépséggel igéz.

Csak iszap itt a jóllét drága macska
És sár alatt fetreng az emberagy.
És nincs malaszt, se tenger, mely lemossa
A vért s a szennyet, amely rátapad!

Jól tudom ezt. És mégis, kell az ének
Hisz az életünk oly sivár s balog!
Szálljanak hát vigasztordó igéknek
Magyar szívekbe a magyar dalok...

Huzella Ödön.

* Jelentkezzenek az érettségi vizsgán megbukott kisebbségi diákok. Kolozsvárról jelentik: Az iskolafentartó testületek felhívással fordulnak az érettségi vizsgán megbukott kisebbségi diákokhoz, amelyekben kéri, hogy mindazok, akik a póttanulmányok elvégzését követően részt akarnak venni, haladéktalanul jelentsek be ebbeli szándékukat, mert ha nem lesz elegendő nyitendék, nem állhatnak fel egy tanfolyamot sem. Egyelőre három előkészítő tanfolyam felállítása van tervbe véve és pedig Kolozsváron, Temesváron és Nagyváradon.

* Szabadlábrahelyezték a gyilkos főtanácsost. Budapestről jelentik: Kosztka István, a szándékos emberölésért elítélt pénzügyi főtanácsos védője tudvalegyőleg kérvényt adott be, amelyben kérte, hogy védenet helyezze szabadlábra, mert Kosztka egészségi állapotára a börtön levegője súlyosan káros hatású. Az ügyesség az orvosi vélemény alapján hozzájárult a szabadlábrahelyezéshez, mire a törvényszék elrendelte Kosztka szabadonbocsátását. Kosztka tegnap délután egy órákor elhagyta a fogházat.

* A bihari ref. egyházmegye új előjárói. A bihari református egyházmegye három megüresedett tisztségére, és pedig két világi tanácsbírói és egy világi főjegyzői tisztségre, a választásokat tegnap ejtették meg. A beérkezett szavazatok felbontása után a szavazatmegállapító bizottság konstata, hogy a két tanácsbírói tisztségre Ujfalusi Sándor élelősi ügyvéd 31, Török Győző államvasuti főfelügyelő 31, Makkai Kálmán dr. élelősi ügyvéd 3, Olasz Béla nagyváradai ügyvéd pedig 1 szavazatot kapott. Eszerint tanácsbírók lettek Ujfalusi Sándor és Török Győző, még az egyházmegyei jegyzőségre egyhangulag dr. Borbély Lajos nagyváradai ügyvédet választották.

* Az alakuló zenekonzervatóriumot városi intézményként akarják megnyitni. Már számadott a sajtó arról, hogy Marcus István vezélése alatt egy nagyszabásúnak ígérkező zenekonzervatórium fog létesülni Nagyváradon. Marcus István tervét a hivatalos város is ideálisnak találta s a zenekultúra intenzívebb ápolása érdekében a tanács három tagja dr. Vostinár János, dr. Mangra Demeter és Benedek Aladár előterjesztést tesznek a tanácsban, hogy a város, mint saját alapítását kezelje a zenefőiskolát. Helyiségnek a Bottó-féle főiskolát adnák oda, míg anyagi segítséget a minisztérium engedményével a város igénybevénné azt az ötszáz ezer leit, amely a nyugati román szintársulat létesítésére szolgál alapul. Ez a pénz ugyanis erre a célra egyelőre feleslegesnek mutatkozik, mert Bukarest is helyesebbnek találja a stagione-rendszer fenntartását, mely propagandisztikus szempontokból is előnyösebb. Az új zenefőiskolának egy igazgatója és 18 tanára volna a legelőkelőbb zenepedagógusokból összeválogatva.

* Palesztina kormányzója Bukarestbe érkezett. Bukarestből jelentik: Sir Herbert Samuel, Palesztina kormányzója tegnap Bukarestbe érkezett. A pályaudvaron Duca külügyminiszter fogadta.

* Elvonták az italmérési engedélyeket a megbüntettek. A pénzügyigazgatóság azoktól az italmérőktől, akiket megbüntettek, elvonta az italmérés engedélyt. Így megüresedett néhány engedély, amelynek betöltését a pénzügyigazgatóság feliratban kérte a minisztériumtól, de válasz nem érkezett. Az új engedélyekre előjegyezték a város bérloít, akik a marhavásártéri bódékat bérlik, a vasúti pályaudvar vendéglőjének bérloját és a Széchenyi vendéglőt.

* Árvis pusztít Kinában. Tokióból jelentik: A koreai árvis Soul fővárosban óriási károkat okozott. A gáz, villany és vízvezeték berendezések tönkmentek. Az utak el vannak árasztva. Az egyik elővárosban az árvis oly hirtelenül jött, hogy a lakosság a háztetőkre menekült, ahonnan napok óta nem tud lejönni. A Hangsiang folyóban rengeteg hulla uszik. Háromezer ember éhezik az elpusztított területen.

* Sik Rezső. Három a kislányban, a Cigány-prímásban és az Ördögben vendégszerpel.

* Felhívás a sékeltulajdonosokhoz! Az ideci cionista világkongresszus Bécsben lesz megtartva. Minden zsidó, aki ez évi sékelt megváltotta, delegátusválasztásra jogosult. Ezennel felkérünk tehát minden sékeltulajdonost, hogy szavazatának leadása végett f. hó 21-én este 7-9 óra között jelenjen meg a mizrachi helyiségben (Piatul Viteazul-mare Wechsler ház.) Választó bizottság.

* Vízumot gyorsan, pontosan, biztosan, megrendelt időre, csak a Hegedüs Hirlapiroda küldi el. Telefon 458.

Értesitem b. rendelőmet, hogy női- és gyermekruha szalonomat visszahelyeztem Strada Cazarmei (Kassányi utca) 3. szám alá, saját lakásomban.

Tenkey Józsefné

LEGUJABB

Lengyelország hajlandó csapatokat küldeni a marokkói frontra

Párisból jelentik: Abd el Krim egész hadseregét Terual és Izual között koncentráltja. Ain-Ais és Ainmatuf várak körül vannak zárva a rifektől.

Berlinből jelentik: A Montag Morgen úgy értesült Párisból, hogy Lengyelország felajánlotta Franciaországnak, hogy hajlandó minden ellenszolgáltatás nélkül lengyel csapatokat küldeni a marokkói frontra.

Párisból jelentik: Politikai körökben hirtelen, hogy Malvyt, aki a spanyolokkal folytatott tárgyalásokat vezette, kinevezik Marokkó főkormányzójává. A párisi Soir ezzel szemben úgy értesült, hogy a főkormányzó Barthou lesz. Newyork Herald részről, mely a lázadók megadásával végződött. Mindkét részről sok a halott.

Katonai lázadás Lisszabonban

Lisszabonból jelentik: A Julia erőd és a Vasco da Gama cirkáló legénysége föllázadt. A föllázadt katonaság tisztjeik vezérése mellett bezárkóztak a belvárosi kaszárnyába, mire a kormány ostromállapotot hirdetett ki, körükerítették a kaszárnyát.

nyát és ágyutüz alá vették. A felkelők viszonyozták a tüzelést, mire elkeseredett ágyú- és gépfegyvertűz indult mindkét részről, mely a lázadók megadásával végződött. Mindkét részről sok a halott.

A háztulajdonosok országos gyűlése Brassóban

Brassóból jelentik: A háztulajdonosok országos szövetsége vasárnap gyűlést tartott, amelyen résztvettek Arad, Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár kiküldöttjei. A gyűlésen tiltakoztak a lakásrekvirálások ellen és követelték a bérleti szerződések meghosszabbításáról szóló törvény hatályosítását.

lyonkivüli helvezését. A gyűlésen szenvedélyes kifakadások hangzottak el a kormány ellen. Magyarország kormányáról vehetne példát a román kormány — hangzott el a gyűlésen — ahol minden ujjannan épült kétemeletes ház 25 évi, az egyemeletes ház husz évi adómentességet élvez.

Háromszázezer emberrel elsüllyedt egy Japán-sziget

Tokióból jelentik: A földrengés után újból borzalmas elemi csapás oltotta ki egyszerre több ezer ember életét Japánban. Egy szökő ár Totó szigetét elborította és néhány perc alatt az egész sziget elsüllyedt.

lyedt. A sziget összes lakói mintegy három ezer ember, elpusztult.

Lapzártakor érkezett távirat szerint nem harmincezer, hanem háromszázezer ember pusztult el a Totó szigeten.

* A kenyérárak augusztus elsejéig érvényesek. A jelenlegi kenyérárak érvényét a belügyminiszter augusztus elsejéig meghosszabbította. Ettől az időtől kezdve a minisztérium által megállapított keretek közt a kenyér szabadforgalomba kerül s az árakat ez szabja meg.

* Az orth. zsidó polgári és elemi iskolák igazgatósága ismételt felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy a következő tanévre tandíjmentességet, vagy kedvezményt kérő folyamodásokat f. hó 21-én d. e. 9-10 óráig az iskola igazgatóságához multhatatlanul be kell nyújtani.

A Hegedüs Hirlapirodának **458** az új telefonszáma

* Felhívás. Tekintettel a belügyminiszter urnak 5535-925. sz. rendeletére, amely kimondja, hogy a katonai zónában — az illetékes katonai hatóságok által, a fegyvertartási engedélyek iránt beadott kérvényekre hozott határozata ellen felelősséget nem vállalva, felhívom mindazokat, akiknek kérvénye el lett utasítva és akiknek névjegyzéke f. évi július 14-én az államrendőrség közigazgatási ügyosztályánál ki lett függésztve, hogy f. évi július 30-ára déli 12 óráig a törvényes következmények terhe alatt, a fegyver részletes leírását magába foglaló elismervény, ellenében fegyvereiket szolgáltatásuk be. A fegyvertulajdonosoknak joguk van ezen fegyvereket fegyverárusításra jogosított kereskedőknek, vagy pedig fegyvertartási engedéllyel bíró egyéneknek az államrendőrség ellenőrzése mellett eladni. A beszolgáltatott fegyvereket az államrendőrség a törvény rendelkezése szerint az illetékes katonai hatóságnak fogja beszolgáltatni. Akiknek fegyvertartási engedély elnyeréséért beadott kérvényét aprólták, azok is f. hó 30-ig személyesen jelenjenek meg a rendőrségen az engedélyt átvenni. A közigazgatási ügyosztály főnöke: Costescu.

* Bomba 6 lej az Eldorádóban.

Ha nem kapja,
ha rendetlenül kapja,
ha lakást változtat,
ha nyaralni, fürdőzni megy:
levelezőlapon értesítse a
NAGYVÁRAD kiadóhivatalát.

* Felfüggesztették az iskolaépítési akciót a jégkárosult biharmegyei községekben. A vármegyei iskolabizottság szombaton ülést tartott Tempelean Dezső alispán elnöklésével. Az ülésen Délean tanfelügyelő előterjesztésére kimondták, hogy az iskolaadók mindaddig nem lehet bezárni, amíg a bizottság a kivetést jóvá nem hagyta. Ugyancsak elvi jelentőségű határozatot hozott a bizottság azoknak az adózóknak az ügyében is, akiknek több községben vannak birtokai. Eszerint az ingatlanok után csak abban a községben lehet az iskolaadót kivetni, ahol azok után az állami adót fizetik. Azoknak a községeknek, amelyek a maguk erejéből nem képesek iskolájukat fölépíteni, a bizottság 200.000 lej segélyt szavazott meg. A segély legnagyobb részét azok a jégkárosult községek kapták, amelyekben az új iskola már jórésben felépült. Egyébként pedig mindazokban a községekben, ahol a jégviszár pusztított s az iskola még nem került tető alá, az iskolaépítési akciót felfüggesztették. Végül tudomásul vette a bizottság a közoktatásügyi miniszternek a rendelkezést, hogy a vármegyei iskolaalapot ezen túl a pénzügyigazgatóság fogja kezelni.

* Elveszett egy aranybross Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utatól a Körös-partig. A becsületes megtaláló magas jutalomban részesül, ha behozza a Nagyvárad kiadóhivatalába.

Gyermek sportkocsi 425 leifől
Szőkénél, Piața Unirii 16 szám

* **MA MÁR MINDENKI TUDJA,** hogy alkalmi áruimnak olcsósága utólrhetetlen! Eladás a FŐ ÜZLETEMBEN külön helyiségben!! **BARNA JENŐ** Str. Reg. Ferd. 3. szám.

* **Nyilatkozat.** Horváth Árpád, a budapesti Nemzeti színház fiatal rendezője a következő sorok közlésére kéri fel a lapokat: A kolozsvári „Ellenzék” vasárnapi számában személyemmel kapcsolatban — nyilván a legtevésesebb és legszeszélyesebb kombináció alapján — oly közlemény jelent meg, mintha Dajka Margittal, a kolozsvári magyar színház művésznőjével szerződöttes céljából tárgyalnék. A művésznővel — akit ismerni szerencsém nincs — semminemű kapcsolatban nem vagyok és tiltakoznom kell az ellen, mintha bármilyen hivatalos funkcióra megbízásom volna, vagy lehetne. Nagyváradon egészségi állapotom helyreállítása céljából és árutározóban tartózkodom. 1925. július 20-án. Horváth Árpád, a Nemzeti színház tagja.

* **Antalfy Margit** augusztus hó 1-től az iskolai szünetek alatt táncanfolyamot nyit. Gyermekek és felnőttek részére. Beiratkozni egész nap lehet a tánciskolában. (Fekete Sas passage.)

Selyemfényű tuszer, grenadin függöny és ágylétrőre 150–200 cm. **HAJNAL és ROZSA** cégnél.

* **A nagyváradai hadirokkantak és hadiövezgyek egyesületet alakítottak.** Tegnap délelőtt 10 órakor Bunescu rendőrigazgató felhívására mintegy harminc hadiövezgy és hetven háborús rokkant gyűlt egybe az államrendőrség épületének első emeletén lévő nagyteremben, hogy sorsjelmeiket feltűrték és gondoskodjanak a maguk halhatós védelméről. Bunescu rendőrigazgató átvázolta szép szavakkal a megjelenteket és vázolta a mai alakuló üléz fontosságát. Beszédének magyar nyelvre való tolmácsolása után kimondták a nagyváradai rokkantak és hadiövezgyek egyesületének megalakulását. Majd a választások során közlekiáltással elnökkel Bunescu György rendőrigazgatót, az egyesület titkárává pedig Bucurenciu volt főhadnagyot választották meg.

* **Fürdősapkák és fürdőcipőkből** nagy választék az Angyal-drogériában.

* **Ujságírógyűlés.** Az Erdélyi és Báráti Népkiisebségi Ujságírók Országos Szervezete nagyváradai csoportja f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Keserűedelmi és Iparkamara nagytermében közgyűlést tart. A tagok megjelenését kéri az Elnökség.

* **Egy fiatal farkaskutya,** amely Lola névre hallgat, sötétszörű, elveszett. Megtaláló vagy nyomravezető Zlatescu vámfőnöknel, Sal Ferenc-utca 2. illő jutiában részesül.

ZONGORÁK reszletfizetere kaphatók STERNBERGNÉL, Bul. Regele Ferdinand 14.

* **Alföldyék új tánciskolája** Parcul Trajan (Széchenyi-téri) kioszk f. hó 23-án megnyílik. Iratkozni egész nap lehet.

* **Dr Rácz Sanatórium és gyógyfürdő, intézet** kimerülteknek, idesekeknek vizgyógyfürdőkkel, szivbajosoknak szénsavas fürdőkkel, gyomor-, bélbetegeknek villamos vízfürdőkkel, reumás betegeknek villanyhőszugárral, tüdőbetegeknek süritett levegő belégzéssel teljes gyógyhatású eredményt ad. — Nem kell elutazni, — sőt olcsó I., II., III. osztályu pánziót, bennlakással is ad. Híző- és fogyókúrái híresei. Szülő- és nőgyógyász osztály dr. Lichtenegger bennlakó bécsi főorvos vezetése alatt.

* **Radio-apparátusok** eladása még nincsen engedélyezve, de megrendeléseket már elfogad a „Radio-Salon” Str. Alexandri (Telekiu.) 11. Telefon 419.

Szépségápolás legmodernebb módszer szerint **D. Sternberg Helén** kozmetikai intézetében, Mária királyné-tér 3, 1. emelet.

* **Egy apa négy fiával** együtt meggyilkolta haragosát. A tenkei csendőrség tegnap telefonon jelentette a királyi ügyészségnek, hogy **Szabó Ferenc** békényéri gazdálkodó négy felnőtt fia segítségével meggyilkolta **Bíró Sándor** békényéri gazdálkodót. **Szabó Ferenc** és **Bíró Sándor** régi haragosok voltak s a tenkei csendőrség nyomozása szerint egy falusi menyecske miatt tört ki a viszálykodás közöttük. A **Bíró Sándor** segítségére sietett két embert is súlyosan megsebesítették **Szabók**, akiket csak nagynehezen tudták megfékezni az előhívott csendőrök. A gyilkos fiamilit holnap szállítják be az ügyészségi fogházba.

Fehérnemű és ágynemű vásznak bausztok dus választékban **HAJNAL és ROZSA** cégnél losli Vulcan 1.

* **Alföldyék új tánciskolája** Parcul Trajan (Széchenyi-téri) kioszk f. hó 23-án megnyílik. Iratkozni egész nap lehet.

* **Strand krémet** használjon és ha órákig is fekszik a napon, nem hólyagzik fel a bőre. Csak az Angyal drogériában kapható.

PERZSASZONYEÉK reszletfizetere is kaphatók STERNBERGNÉL, Bul. Reg. Ferd. 14.

* **Az embernek kockáztatni kell.** Csak úgy nyersét. Ezért augusztus 16-ig mindenkinek ki kell próbálni a szerencsét és vásárolnia kell az Erdélyi Domán Sajtószindikátus sorsjegyeiből. Gondoskodjék 10, 20, 50 srsjegyről, mert a nyerési lehetőség is nagyobb lesz, ha több sorsjegye van s egy, vagy több nyereményt nyerhet a sorsjáték 4500 nyeremenyéből 500.000 lei készpénzben. A rendelések a pénzzel együtt Rudolf Mosse R. T. hirdetői vállalatához Cluj, Str. Regina Mária 37., vagy Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferd. 14. küldendő Sajtósorsjáték jellegére. Egy sorsjegy ára 2 lei.

* **Varrónók figyelmébe!** Megérkeztek a legújabb számú divatlapok, melyek szebbnél-szebb modelleket tartalmaznak, a mit a legolcsóbb árban árusít a Hegedüs Hirlapiroda. Die Dame 100 lei, Femina 70, lei, Vogue 90 lei, Chiffon 40 lei, Revue Mondaine 60 lei.

* **Törvény a vasárnapi munkaszünet és a törvényes ünnepek szabályozásáról.** — Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 20 lei.

* **Táncstély a fürdőben.** Szombat este egyik fürdőben kitünően sikerült táncstélyt rendezett három fiatal nagyváradai táncetehetség: Mányoki Ica, Berecz Mancsi és Homoky Józsi. A fürdő közönsége zsufolásig megtöltötte a nagytermet és ünnepelték a három táncost. Mindhárom táncos többször szerepelt már Nagyváradon is és mindannyiszor bizonyosságot tettek nagy tánckésztségükről. Különbön mindhármán a kitünő Antalfy Margit tanítványai.

* **Chic Parisien 324. szám** megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

* **Vasuti utmatató,** a magyar és közös közlekedési vállalatok Hivatalos Menetrendkönyve. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 150 lei.

* **Hirdetmény.** A Gojdu liceum iskolabizottsága írásbeli ajánlatot kér f. hó 27-ig 186 darab iskolai fapad és 82 darab vaspad megjavítására és kétszeri festésére. A padok megtekinthetők mindennap d. e. a Gojdu-liceumban. Oradea-Mare, 1925. július 20. Az igazgatóság.

* **Magyar, német, cseh, szerb, olasz, francia vizumok pontos elkészítése** csak a Hegedüs Hirlapiroda révén.

* **Olasz vizum 750 lei.** Szerb vizum 1134 lei, Cseh vizum 591 lei, Francia vizum (1 évre) 1170 lei, Német vizum 700 lei. Gyorsan és pontosan készül a Hegedüs Hirlapirodában.

Varas harisnyát legjobbak!

* **A Hegedüs Hirlapiroda vizumosztálya** közli, hogy a jugoszláv vizum 100 leivel drágább lett.

* **Cseh fürdőkre vizum** a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Utazik külföldre?** Vett már vizumot a Hegedüs Hirlapirodában?

* **Magyar vizum 540 lei.** 24 óra alatt kész. Bárhová érte küldünk. Telefon 458 Hegedüs Hirlapiroda.

* **Nyaralni utazik külföldre?** Vizumokat a Hegedüs Hirlapirodában vegye meg, mert akkor a határokon sehol utazási akadályok nem lesznek.

TÖZSDE

Zürich, július 20. Berlin 12215. New York 515, London 2503. Páris 2420. Prága 1525, Budapest 7255, Bukarest 250, Bécs 7255.

Páris, július 20. Nyitás: London 10335, New York 2126, Brüsszel 9815, Bukarest 1025, Milánó 7850, Zürich 413.

Zürich, július 20. Zárlat: Berlin 12260, Amsterdam 20680, New York 515, London 2503, Páris 2425, Milánó 19, Prága 1525, Budapest 7250, Belgrád 905, Bukarest 250, Varsó 98, Bécs 7255.

Bukarest, július 20. Tőzsde ünnep miatt zárva.

Budapest, július 20. Értéktőzsde: Angol-Magyar 41, Leszámitoló 7050. Pesti hazai 2425, Beocsini 1125, Urikányi 1165, Ganz V. 1320, Izzó 1180, Ofa 580, Tröszt 218, Magyar Hírel 375, Olasz bank 18, Borsodm. 55, Fegyver 760, Láng 100, Cukor 2260, Nasci 2055, Osztrák hitel 140, Keserűedelmi 1125, Első bp. 175, Köszönt 3185, Ganz, D. 2580, Lipták 29500, Guttman 585, Államvasut 408.

Budapest, július 20. Terménvtőzsde: Új buza 400, új rozs 335, új takarmányárpa 270–280, tavalyi zab 435, kukorica 275, korpá 260.

minőségben vezet

Aradi
Arumintavásár
és
Bulorkiállítás
ARAD 1925. aug. 1–10.

75% utazási kedvezmény jul. 20-tól aug. 15-ig a román vasutakon, 50% a magyar vasutakon.

Gazdasági kiállítás.

Több mint négyszáz ipari kiállító az ország minden részéből és külföldről.

Koncertek, theatrális szórakozások és Rádío. Sportesemények és ünnepegek
Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

A háztulajdonosok lakások felszabadítását követelik

A Háztulajdonosok Szövetsége vasárnap délután a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében igen látogatott igazgatósági nagygyűlést tartott. A gyűlést dr. László Amel elnök távolléte folytán dr. Váradi Ödön helyettes-elnök vezette, ki a jegyzőkönyv vezetésére dr. Lengyel Zsigmond titkár, annak hitelesítésére pedig Grünbaum Vilmos és Marton Lajos igazgatói tagokat kérte fel.

Váradi Ödön elnöki megnyitó beszédében indítványozta, hogy a nagygyűlés fejezze ki jószándékát a prefektus bejegyzése feletti és azon reményének adjon kifejezést, hogy a prefektus mielőbb visszanyeri egészségét és folytatni tudja a város és köz érdekében működését. Indítványozta továbbá, hogy a nagygyűlés a prefektust bizalmáról és szeretetéről átiratilag értesítse.

A nagygyűlés úgy ezen indítványt, valamint azt is, hogy a városi prefektus felkérésére, miszerint a városi tanácsnak a Nilgesztélepi iskolapülét megvétele tárgyában hozott határozata jóváhagyását megtagadja, elfogadja és erről a prefektust átiratilag értesíteni határozta.

Dr. Lengyel Zsigmond szövetségi titkár előterjesztése a nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben a kormánytól a lakásbérleti törvény hatályon kívül helyezését, vagy legalább is oly módosítást fogja kérni, mely szerint a tulajdonosok szabad rendelkezési jogának korlátozása átmenetileg és legfeljebb egy évi időtartamra csak azokkal a bérlettel szemben tarassék fenn, akik a lefolyó világháborúban katonai szolgálatot teljesítettek. Kéri továbbá a hosszabb tartamu bérleti szerződéseknek oly értelmű revideálását, amely szerint a bérleti szerződésekben megszabott bérék a jelen forgalmi és értékvizonyoknak megfelelően állapításának meg és végre kéri a lakások kiválasztásának haladéktalan megváltoztatását.

A nagygyűlés köszönettel fogadta Lengyel Zsigmond ismertetését a "Peres eljárás gyorsításáról" szóló törvényről.

Ugyancsak köszönettel vette tudomásul a nagygyűlés a Szövetség elnökségének a zugszállók megszűntetése érdekében történt közbenjárását.

A nagygyűlés e határozta a Szövetség szervezetének további kiépítését és a megjelent igazgatósági tagok készséggel vállalkoztak arra, hogy a körzetükben lakó azon háztulajdonosokat, akik eddig még a Szövetségbe tagként be nem léptek, a belépésre felkéri és ekként a már meglevő szervezetet, a város összes háztulajdonosai tagként megnyerése útján, kiépítik.

A nagygyűlés, Grünbaum Vilmos felszólása után, egyhangulag és lelkesedéssel fogadta el Mózes Aron, Kiss Endre, Ungerleider Mór és Szűcs László igazgatósági tagok indítványát, akik a Szövetség elnöksége és vezetősége iránt a legnagyobb elismerésüknek adtak kifejezést és a vezetőségnek bizalmat és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A nagygyűlés továbbá ugyancsak Ungerleider Mór indítványára egyhangulag arra utasította az elnökséget, hogy a legerélyesebb propagandát fejtsék ki abból az érdekből, hogy a város kerdeje meg az építkezést.

Női pongyolák már 175 Leitől
Női kabátok 1000 Leitől
Női szövet ruhák 450 Leitől

legszebb Model áruház Vlahuta (Szent János) u. 6. sz.

NAP és ESŐERNYŐK

legujabb kivitelben, a legolcsóbban

BLUM VILMOS

kizárólagos ernyő áruházban a Körösparton

Javítások és áthúások legolcsóbban készülnek.

Nyílt vallási harc Prágában

Megemlékeztünk már róla, hogy Csehországban milyen súlyos konfliktus tört ki a kormány és a Vatikán között. A köztársasági elnök és a kormány tagjai ugyanis hivatalosan megjelentek Husz János vallás-reformátor emlékére tartott ünnepen. Ezt a katolikus világ olyan sértésnek találta magára nézve, hogy Marmaggi prágai vatikáni nuncius elutazott Prágából. Azóta viták, tüntetések és polémiák egymást követik. A katolikusok már régóta érzik a huszita irányzat nyomását és a prágai kormány barátságatlan magatartását a Vatikánnal szemben, jóllehet a cseh és szlovák nép, valamint a nemzeti kisebbségek nagy része is katolikus.

Tegnap az u. n. Sramek-féle katolikus néppárt nagygyűlést rendezett Prágában a Vatikán védelmében. A gyűlés verekedéssel végződött. A tegnapi esti események mindenestre azt mutatják, hogy elérkeztünk Róma és Prága harcának első komoly etapjához s ha tegnap még sikerült is a nagy karhatalomnak fentartania a rendet, nem bizonyos, hogy ez a jövőben is sikerülni fog, különösen, ha az agitáció a vidéken élő tömegeket is felkavarja, amitől már csak egy, a vallási villongások kitörése.

A cseh néppárti manifestációs gyűlése nagy arányok között folyt le a Lucerna nagytermében, ahová csak szigorú igazoltatás mellett engedték be a résztvevőket.

A zsufolásig megtelt teremben Roudnický képviselő mondotta az első beszédet, aki erőteljes szavakkal tolmácsolta a katolikus közvélemény felháborodását, a miért a pápa követének el kellett Prágát hagynia. A nuncius senkit sem támadott és senkit sem sértett meg, hanem egyszerűen teljesítette hivatását az egyház jogainak és a katolikus nép vallásos érzületének vé-

delmében. A római Szenteknek és a nunciusnak elégtételt kell kapnia s reméli, hogy Marmaggi csakhamar visszatérhet Prágába.

A közgyűlés által egyhangulag elfogadott határozat kimondja, hogy a népgyűlés fölháborodással elítéli a támadásokat, a melyek a pápát, az apostoli nunciust és Kordács prágai érseket érték.

A népgyűlés végül hódoló táviratot intézett a pápához, Marmaggi nunciushoz és a prágai érsekhez.

Amíg bent a néppártiak ülése tartott, addig a Lucerna bejáratai előtt izgatott tömeg csoportosult s hangosan szidalmazták a Szentesteket és Marmaggi nunciust. Az eseményekkel számoló rendőrség azonban akcióból lépett, erős készültséggel elzárta a Lucerna bejáratait és a tömeget a Vencel-térre szorította ki, ahol a huszitizmus tábora rögtön ellengyűlést tartott. Több ezer ember előtt a Cesko Slovo egyik szerkesztője és több nemzeti szocialista pártvezér szónokolt.

A helyzet este tíz órakor vált kritikus, amikor a néppárti gyűlés véget ért.

A közönlő tömegeket hangos szidalmakkal és vesszen Marmaggi! kiáltásokkal fogadták s a nekidühödött tömeg a rendőri kordont átakarta torni.

Ez azonban nem sikerült, de pánikot idézett elő, amikor a Károly-tér felől körülbelül 500 ember vonult fel a néppárti gyűlés oszladozó közönsége ellen. A néppártiak rövid időre, amíg a rendőrség rendet teremtett, visszavonultak a Lucerna épületébe. Végül is elült a dühös zivaj s a két ellenséges tábor kölcsönös szidalmak közepette, ellentétes irányban oszlott szét, kivéve azokat az erőszakoskodókat, akiket a rendőrség őrizetbe vett.

A parasztpárt Biarmegyében

(Válaszlevél Cincinatus cikkére.)

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! A. Mavrodin, a Parasztpárt biarmegyei szervezetének elnöke tegnap levelemben igyekezett rámutatni azokra a tévedésekre, melyek Cincinatusnak, (alias Seneca) a Sentinelá dela Veste egyik minapi számában megjelent cikkében foglaltaknak. Engedje meg Főszerkesztő ur, hogy nagybecsű lapjának vendégszeretetté igénybevéve, elénkünk megállapításaihoz e helyen a következőket fűzhessem:

1. A Parasztpárt a világháború által kialakított speciálisan új helyzetnek terméke. A liberalizmus, mely a XVIII. század végén a Bastille-nak, a rabslétszám allegorikus megtestesítőjének lerombolásával vette kezdetét és mintegy gondviselészerű ostromcapás suhintott végig Európát elavult társadalmi építményein, a XIX. század első évtizedeiben forma szerint diadalra jutott ugyan, ténylegesen azonban az általa hirdetett szabadság, egyenlőség, testvériség-cizmák hamubarótt malasztok maradtak, melyek rövidesen az újonnan kialakuló reakciós csoportok muzeumi értékeivé szelnyultak. A liberalizmus jelszó maradt és alig néhány évtized leforgása alatt csak arra volt alkalmas, hogy egyes reakciós pártok nevét a nagy tömegek előtt népszerűvé fesse át, ténylegesen azonban — mint azt Románia mai vezetői is bizonyították — a népi és emberi jogok legelkeseredettebb elnyomója lett. A napoleoni hadjáratok során elkorcsosodott „liberalizmus” Európában kiélezte a faji és nemzeti ellentéteket és megrendezte a világ történelmének legborzalmasabb drámáját: az ösztendős világháborút, mely nemcsak azzal gyakorolt döntő hatást Európa történelmére, hogy kontinensünk térképét megváltoztatta, de a körülöttünk kétségbeesett gazdasági, kulturális és lelki bizonytalanságban vergődő társadalmak életében is új szociális reformokat tett szükségessé. Speciálisan Romániára írta át ezt a sarkalatos tételt, megállapítást, hogy ennek az országnak ügyeit a háború előtt kizárólagos joggal a Bratianu-testvérek és

Marghiloman hívei, vagyis: az ipari és plutokrata bárók, továbbá az agrárfeudalisták intézték, érthető tehát, ha a világháború után teremtetett új helyzetben nálunk is szükségessé vált a parasztszók, a vágyontalan intellektuelek, kisiparosok, munkások, tisztviselők és kereskedők megszervezése, melyek társadalmunk alappillérei és nemcsak megérdemlik, hogy az ország politikai vezetésében részesedjenek, de társadalmi életünk fejlődésének is alapfeltétele, hogy ezek a kismimizett rétegek is politikai jogokhoz jussanak. Ezeknek a háttérbe szorított társadalmi rétegeknek összefogására vállalkozott Romániában a Parasztpárt.

2. Cincinatus nyilván téved, mikor azt hiszi, hogy társadalmi bajainkat a „liberalizmus” maszlágával operáló pártok kortesirodáiban elintézhetik és végzetes hiba, ha azt gondolja, hogy a liberálisok korifeusai között a kőnc fölött időnkint létrejött meggyezés s így a kormányzó párt berkeiben időroládóre kierőszakolt „szélsőségek” azonos a társadalmi bajok meggyorsításával. Sajnos, a Parasztpártnak Biarmegyében is és mindenütt van talaja, ahova csak a „liberális” elnyomatás eljutott. Vagy talán azt akarja állítani Cincinatus, hogy a liberális uralom korrupt közérközlésével telérmetetlennek hiált Eldorádóvá varázsolta az országot? A liberális uralom a magában elbizakodott, de alapjában véve az ország gazdasági talpraállításaival tehetetlen román nagytőke tulpasáinak sorozata. Cincinatus, úgy látszik, hogy a Bratianu-kamarilla földosztó politikájával sincsen tisztában. A liberális kormány „megesimálta” a földosztást, ittott a kényszerítő körülmények hatása alatt „adott” kevés földet a parasztszók, hogy egykori ellenfeleit, a régi és új marghilomanistákat meggyöngítse, de az általa végzett földosztásban semmi közönetet nincsen. A liberálisok „jóváltából” kapott földeket az érdekelte parasztszók annyi utánjárással, „ügyvédi” és egyéb költséggel megvásárolhatták volna. Mi tudjuk, Cincinatus is bizonyára tudja, hogy azoknak kivételével, akiket a liberális uralom zsiros pozíciókhoz juttatott, egyetlen loyális román fia és egyetlen más nemzetiségű becsületes polgára nincsen.

Hőfer hintőpor, crém, szappan kell a csecsemő testének.

A jómadár

— Regény —

29

Írta: Bónyi Adorján

osen az országnak, aki ne averzióval gondolta azokra a szokásokra, melyeket Bratianuék kengyel-futói meghonosítottak az ország közéletében. Valóban meglepő az a merészség, amellyel Cincinatusék, akik elviselhetetlen adóterhekkel sújtották az országot, anélkül, hogy ezáltal a közjón segítek volna és vasárnap, ünnepekén és a legszorgosabb munkanapokon közmunkára kényszerítik a falvak népét, még a parasztok védelméről beszélnek. Azonban hála tömegeink éberségének, a biharmegyei falvak népe világosan látja a helyzetet és a jövőben — horribile dictu Cincinatus tiltakozásainak ellenére is — tudni fogja, hogy kiket tartson igazi barátainak. Azokat, akik néhanapján választások előtt autóval kiszállanak a falvak népéhez, hogy egy-egy kézfogással megismogattva az ékszarván megdurvult kezeket, az összeszoruló öklöket türelmre intse, vagy azok, akik gyalog járják be a falvakat és apostoli önfeláldozással ifjúságukat, becsületérzésüket és az ország fellendülésének biztos hitét hozzák a falvak türelmének oltárára?

3. A lavina megindult és a küzdelem Biharmegyében is megkezdődött. A küzdelemből a román nemzetnek kell győztesen kikerülnie és erős a meggyőződésünk, hogy társadalmi fejlődésünk útjából az idő rövidesen el is takarítja azokat a rekvizitumokat, amelyek annak folytonosságát akadályozták. Elhiszük, hogy Cincinatus gazdáinak nagyon fáj, amikor látják, hogy a Parasztpárt a nacionalista dogmatikus regionalizmusának és a liberális uralom erőszakos centralizmusának Scyllaja és Kharibdis között áthaladva, tuljutott a veszélyen és sikerült az erdélyi tömegek lelkében is kikötnie. Mi haladunk a magunk után, abban a biztos tudatban, hogy a román történelem legkiválóbb alakjainak: Stefan cel Mare-nak, Mihai Viteazul-nak hagyományaihoz vagyunk hűvek akkor, amikor — a történelmi változások hatása alatt természetesen változó eszközökkel — a román nemzet felvirágztatásáért szállunk síkra. Benünk a román haladás uttoráinak: Horá és Cloacă-nak, Tudor Vladimirescu-nak és Avram Iancu-nak szelleme él és erős a meggyőződésünk, hogy országunk megnagyobbításával még nem teljesítettük népünk iránti kötelességünket. A megszerzett lehetőségek keretein belül népünk részére békés fejlődést óhajtok. A Parasztpárt a falvak népéért, a tisztességes munkásokért és intellektuelekért, az iparosokért és kereskedőkért harcol. Elveti az osztályharc elméletét, hogy az ország különböző társadalmi és gazdasági rétegeinek együttműködését elősegítse s épp ezért a legelszántabb küzdelmet folytatja az egyes osztályok és uralomra vágyó egyénekkel alakult klikkek ellen, amelyek döntő akadályai az ország konszolidációjának. Minden örönnel azon leszünk, hogy a falvak népét ne közmunkákra és Potemkin-trükkök díszletű használatáig fől és mindent el fogunk követni, hogy dolgozunk az ország társadalmi és gazdasági életének szorgalmasai teljesen társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődésünk alappilléréivé váljanak. A Parasztpárt számol azzal, hogy Románia a világháború hatása alatt poliglott állammá lett és minden körülmények között szem előtt tartja ugyan az országó romániaság gazdasági és kulturális érdekeit és minden tőle telőlegesen versenyképessé téttélre törekszik, de a békeszerződéseken és az egyesülési okmányokban vállalt kötelezettségeket is komolyan veszi és azoknak teljesítését egyenesen államérdekeknek tartja, épp ezért felülemelkedve a pártpolitikai kortesfogásokon, komoly együttműködést sürget az ország kisebbségeivel.

Mi minden harcban az elvek tiszteltbentartásával indulunk s ugyanezt szeretnénk tapasztalni ellenlábásainknál is. Cincinatus (alias Seneca) képpeségeit elismerjük, de ugyanakkor érezzük, hogy oldalunkon a román történelem elhalt nagyjainak hazajáró lelke áll, a lekiességel sem tántorítanak el tehát bennünket célunktól. Mi haladunk a megkezdett uton, hogy a becsületesség és az önfeláldozás fegyvereivel főlvertve, román népünket mind nagyobbá tegyük és annak nem ellenségeket, hanem minél több barátot szerezzünk.

Főszenkesztő ur szives vendéglátásáért fogadja nagyrabecülésem kifejezését, aki vagyok.

Andrei Craciun,
a Parasztpárt biharmegyei végrehajtó
bizottságának tagja.

KEPES ELEK
orvosi köztervezés, Sas-passage 20 szám
Saját ké-szirményű **SÉRVKÖVÖK, HASKÖVÖK,**
speciális kötszerek, női és férfi övszerek.

Amikor pedig a panasznak minden részlete írásban meg volt rögzítve, akkor Gyuszi nagyon tekintélyes lépésekkel mérte végig nem is egyszer a szobát és láthatólag szörnyen gondolkodott. A paraszt a homlokát törölgette és úgy figyelte, miféle okosságot fog kisütni a fiatal ügyvéd ur.

Ezek az okosságok aztán olyan nagy mértékben kielégítették, hogy csepp híjján meg nem ölelte a fiatal ügyvéd urat. Mert Gyuszi kifejtette előtte, hogy a dolgot olyanformán szándékozik elintézni, hogy nemcsak a hízó egészségi állapotát nem fenyegeti a jövőben majd semmiféle veszedelm a szomszédok részéről, hanem kártérítés fejében a szomszédnak vaia mennyi dísznoja! Kiskovácsnak fogja itélni a bírósággal, vagyonát elkoboztatja, házát elárverezeti és szerencsése lesz annak a szomszédnak, ha meg fog szabaddulni attól a veszedelemtől, hogy felakasszák. Mert ő — már mint a fiatal ügyvéd ur — kegyetlenül el van szánva arra, hogy ezt az alávaló embert egyenesen az akasztófa alá juttassa.

Kiskovács Béli Boldizsár boldog volt. Különösen nagyot pederintett a bajusznak, amikor a fiatal ügyvéd ur tudomására hozta, hogy az ügyet felviszi egészen a miniszterig és személyesen fog beszélni a kegyelmes ural, hogy Kiskovács Béli Boldizsár bírójá a jövőben úgy hizzhasson meg, ahogy Kiskovácséknak és a hízónak tetszik.

Természetes, hogy az esetleges akasztásra és a miniszteri közbenjárásra való tekintettel Kiskovács nem sajnálta azt az összeget, amelyet a fiatal ügyvéd ur mint bélyegkötséget inkasszált be tőle és amely összeg pontosan megegyezett azzal az összeggel, amely a nagy papirus végén a vendéglő adósságok összességét jelentette.

Ostobaság lenne csodálkozni azon, ha ezek után Gyuszi karonfogva és kitüntető szeretettel kísérte ki az ajtón Kiskovácsot és elvakultság kellene ahhoz, hogy be ne lássa az ember, hogy Köhegyen és vidéken talán sohasem találkozott egymással két ember, aki annyira el lett volna ragadtatva egymástól, mint ezek ketten.

Gyuszinak nagy kő esett le a szívéből, amikor szobrevágta a pénzt. Még ma kifizeti Trencsi bácsit. Aztán szépen lassan kinyeri biliárdon az egész összeget, addig amíg ezt az ügyet Stokker ur a bíróság elé juttatja, lesz ideje bőven.

Gyuszi eljárása talán az erkölcsbírák előtt nem tűnik fel a legkristálytisztább színben, de métségszerű szolgáljon Gyuszinak az, hogy a legkomolyabban gondolt arra: ezt a pénzt meg fogja szerezni és vissza fogja pótolni és nemcsak gondolt erre, hanem később, a maga idején valóban meg is cselekedte.

Derült hangulatban fogadta Stokker urat s mikor az szokott szertartásossággal megtörölgette székét, aztán az íróasztalát, aztán a szemüvegét, aztán kigombolta a kabátját és legvégül leült az íróasztala mellé, Gyuszi olyan gyönyörűséggel figyelte minden mozdulatát, mintha a világ legnagyobb szerűbb artistaprodukcióját látna.

— No, no — mondta Stekker ur, periratok közt lapozgatott, tette az elfogulat, de közben majd szét pattant a kíváncsiságtól, hogy ugyan micsoda remek új fejleménye van ennek a legnagyobb és legizgatóbb köhegyi szerelmi kalandnak, amelynek bizonyos elfogultsággal már magát is résztvevőjéül tekintette. — Ejnye, ejnye. Hol a kutyába is... Mondja csak, Gyuszi ur, hát mi újság?

S felnézett egyben, savószínű szemével, mint a kutya, mikor éhesen bezaglasz a konyhaajtón.

Gyuszi három szelid és csinos tangó gurát lejtett el önmaga körül, zsebredugó kézzel és ártatlanul mondta:

— Ugyan mi volna? Semmi, kedvesem, semmi, semmi!

— Semmi? — Stekker ur idegesen fészkelődött a helyén. — Dehát az lehetetlen! Azok a borzasztóságok... amiket tegnap tetszett... meg amiket azóta magam is a két fülemmel másoktól is hallottam... erről a Terebesyről...

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd este fél 9 órakor: Baj van Zsófiával, bohózat, bemutató.

Szerda este fél 9 órakor: Baj van Zsófiával, bohózat, 2-szor.

Csütörtök este fél 9 órakor: Három a kislány operett, Sik Rezső vendégfellépésével.

Péntek este fél 9 órakor: Cigányprimás, Sik Rezső vendégfellépésével.

Szombat délután fél 4 órakor: Feleségem bája, operett, olcsó helyárakkal.

Szombat este fél 9 órakor: Sylvester operett, bemutató.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Halló Amerika operettrevü-udonság.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Ördög, vigjáték, Sik Rezső vendégfellépésével, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Sylvester, operett, udonság 2-szor.

Hétfő este fél 9 órakor: Sylvester, operett, udonság 3-szor.

Kiket szerződött eddig a színgazgató

Vasárnap végre komoly formában megindult a színtársulat jövő szezójának beszerzése s az auspiciumok, melyek között az első lépéseket a direktor megtette: — valljuk be — szerencsések voltak. Leszerződött eddig Gróf László Lengyel Vilmost, a kolozsvári, tavalyi pedig a szegedi színház volt szerelmes színészt, akivel a drámai együttes kétségkívül olyan erőt nyert, amelyik eddig fájdalmasan hiányzott a prózai előadásokon. Drámai színdarabok szerződött Hollós Juci, a szegedi színház kitűnő fiatal művésznője s ugyancsak Szegedről hódította vissza Gróf Kovács Raitól is primadonnának, aki az utóbbi évben művészetében tünnemenyesen kifejlődött.

Most folynak a direktor tárgyalásai Darvas Ernővel, Erdély egyik legkitűnőbb fiatal jellemszínészevel s a váradi társulat több tagjával is.

— Erdélyi színgazgatók a Hetényi-iskola vizsgáján. A Hetényi-féle színiiskola a magyarországi színésztanpótlás rigorózus megszorításával ma már valóságos kulturhivatást tölt be Erdély színészetében, amit eléggé bizonyít az, hogy már a vizsgaelőadás megtartása előtt egyedül a kolozsvári színház három Hetényi-növendéket: Szabó Istát, Lendvai Bóskét és Ujvári Vilmost sietett leszerződíteni. A Hetényi-iskola vizsgáján így érthető, hogy csaknem valamennyi erdélyi színgazgató megjelenik szerződöttes céljából. A színiiskola vizsgája augusztus másodikán lesz.

— Neményi Lili és Ihász Aladár vendég szereplése. Szombaton a Sztambul rózsájában, vasárnap este pedig a Három gráciában ismét két kolozsvári művész szerepelt a városi színház színpadán. A két vendég szereplő művész közül az egyik, Neményi Lili, már jó ismerőse a nagyváradi közönségnek. A fiatal szubrett-primadonna ma kétségtelenül a legkitűnőbb operett művésznője az erdélyi színészetnek, nem csoda tehát, hogy két fellépésével a kánikulában is olyan zajos sikert tudott aratni, ami mögött a legteljesebb premier sikerek is elsápadhatnak. Neményi Lili könnyed, lebilincselő

átéka, elragadó táncai és kellemes hangja, éppen úgy, mint szenzációs számba menő balettjei, valósággal lenyűgözték a publikumot. — Ihász Aladár pompás játéktípusa, derűs egyénisége nemcsak kiegészítette, de Neményi művésztelével egyazonlón vitte sikerre a két előadást.

SZINHÁZI IRODA HIREI:

— Baj van Zsófiával. Ezt a pompás sokat ígért műtelt viseli az a nagyszerű bohózat, amelynek bemutató előadására nagy ambícióval készül a színház prózái személyzete. A Baj van Zsófiával humorban annyira gazdag színdarab, hogy hozzá hasonlót a közönség hosszú évek óta nem látott. A párbeszéd és a helyzetek változatos komikummal vannak telítve, ami egészen biztossá teszi a fulmináns sikert. A városban nem fognak egyébről beszélni az emberek, mint azokról a fordulat és ötlet szellemességekről, amelyek állandó derűt és szívből fakadó kacagásban fogja tartani szívet nélkül a néző publikumot. A bohózat főszereplő T. Nagy Berta, Kabos, Stoll, Madas, Hevesi, Bihar Nándor, Sós és Bereng Béla játsszák. A Baj van Zsófiával bemutató premijer kedden lesz, második pedig szerdán este kerül színre.

— Sik Rezső és Oeskai Mihály. Általános megelégedést és örömet keltett annak a híre, hogy Sik Rezső egyik legnépszerűbb művész két estén vendégszerepel színházunkban. A kitűnő művész csütörtökön és pénteken lép fel a Három a kis lány és a Cigányprimás előadásának értékét és érdekességét növeli az a körülmény is, hogy fellép benne Oeskai Mihály közművész operatörrel. A Három a kis lány és a Cigányprimás előadásai a legteljesebb érdeklődésre tarthatnak számot, amit Sik Rezső és Oeskai szinte páratlan művészete meg is érdemel. A két vendégművész mellett a nagyváradi társulat legjobbjai lépnek fel.

— Szilveszter operettpremier. A legtrikább esetek közé tartozik, hogy egy színház a szezon utolsó napjaiban legértékesebb bemutatóelőadásokat rendezze. Az igazgatóság eltekint ettől a régi szokástól és a tavalyi budapesti slágeroperettek legjobbját, a Szilvesztert tűzte ki előadásra csak azért, hogy a szezon végén is egy magasságban tartsa a közönség igényével műsorát.

NYILTTÉR

HETI ÉRTESÍTŐ!

BEFOTTES - UBORKÁS-ÜVEGEK

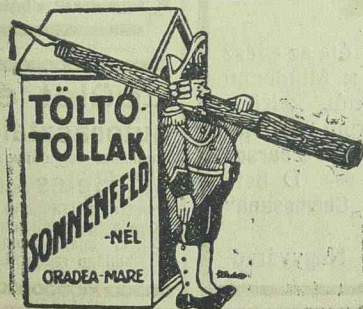
Leszállított árkba
Gyógyszeres üvegek-
tégelyek
Eszenciás üvegek
Fogytalt hűtők és
gépek
Uborka - káposzta-
gyaluk

Szálloda, kávéház, ét-
terem, porcellán, üveg,
evőeszköz felszerel-
ések olcsón.
Berndorff alpacca
gyári rakár
Tábla-, ablaküveg
Képerlemez, ablak-
üvegezés

Frafil **Komlós** Test-
vérek

Oradea-Mare — Nagyvárad
Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 13.
Telefon: 372.

Hirdetmény

Az érdekelték tudomására hozatik, hogy elhatározottak a Vaskóhi Márvány-
ipar R. T. oradiamarei bej. cég felszámolá-
sára, minek folytán felhívattak nevezett
részvénytársaság hitelezői, hogy a K. T.
202. §-a értelmében összes igényeiket és
követeléseiket jelen hirdetmény harmad-
szori közzétételétől számított 30 nap, de
maximum 6 hónap alatt jelentsék be. Ezen
bejelentés címzendő a Vaskóhi Márvány-
ipar R. T. felszámoló-bizottságának, Ora-
dia-Mare, Banca Nationala helybeli fiókjá-
nak épületébe.

Kelt, Oradia-Maren, 1925 évi július
hó 18-án

Vaskóhi Márványipar R. T.
felszámolás alatt.

Hirdetmény

Az érdekelték tudomására hozatik, hogy elhatározottak a Belényesi Faipar
R. T. oradiamarei bej. cég feloszlása, mi-
nek folytán felhívattak nevezett részvény-
társaság hitelezői, hogy a K. T. 202. §-a
értelmében összes igényeiket és követel-
éseiket jelen hirdetmény harmadszori közzé-
tételétől számított 30 nap, de maximum 6
hónap alatt jelentsék be. Ezen bejelentés
címzendő a Belényesi Faipar R. T. fel-
számoló bizottságának, Oradia-Mare,
Banca Nationala helybeli fiókjának épüle-
tébe.

Kelt, Oradia-Maren, 1925 évi július
hó 18-án.

Belényesi Faipar R. T.
felszámolás alatt.

Hirdetmény

Az érdekelték tudomására hozatik, hogy elhatározottak a Biharmegyei Nép-
bank R. T. oradia-marei bej. cég felosz-
lása, minek folytán felhívattak a társaság
hitelezői, hogy a K. T. 202. §-a értelmében
összes igényeiket és követeléseiket jelen
hirdetmény harmadszori közzétételétől szá-
mított 30 nap, de maximum 6 hónap alatt
jelentsék be. Ezen bejelentés címzendő a
Biharmegyei Népbank R. T. felszámoló-
bizottságának, Oradia-Mare, Banca Na-
tionala helybeli fiókjának épületébe.

Kelt, Oradia-Maren, 1925 évi július
hó 18-án.

Biharmegyei Népbank R. T.
felszámolás alatt.

MOZI

— Glória Swansson, Pola Negri legvesze-
delmesebb riválisa, a legkacérabb nő játssza a
főszerepet a „Kékszakai nyolcadik felesége”
című 6 felvonásos filmben, melyet ma kedden
mutat be a Dorian-filmszínház. Előzőleg színre
került „Tegyenek a hívőkre” című 2 felvonásos
amerikai burleszk, valamint az első szenzációs
Dorian-revű, amely lassított felvételekkel mu-
tatja be a foxtrottot és amelyben megjelenik
Pongó, a rajzolt csodababa. Az előadások 6 és
9 órakor kezdődnek. Jön: „50 000 frank” a
főszerepben Conrad Veidt és Lucy Doraine.

— Blasco Ibaneznek, a legismertebb spa-
nyol regényírónak legjobb regénye, a „Nők el-
lenzérei” című film. Az emigráns sorsban élő
híres regényíró ebben a regényében szakított
eddig irányelveivel, a romanticizmus felé haj-
lik s e téren valósággal koronát tesz eddigi
munkáira. Érdekes, élénk színben pergő té-

mája teljesen leköti a szemléit, a rendező a
legpszarabb kiállításban adja vissza az író
mirend gondolatát és a főszereplők, Lyonel
Barrymore és Alma Rubens a legszebbet, a
legtökéletesebbet nyújtják. Gyönyörűek a har-
téri jelenetek, elragadók a Moszkva, Páris és
Monte-Carlóról történt felvételek.

Veszünk

butorokat, szőnyegeket

teljes lak- és iroda beran-
dezéseket, Wertheim kass-
zát, zongorát, csillárokat,
porcellánokat, régiségeket
stb. Meghívásra házhoz
megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség
kereskedők Str. General
Mogeln (Mezey Mihály-
utca 10.

Butorok

gyári áron kaphatók
a legfinomabbtól, a
legolcsóbbig

Steiner butorgyárosnői

Avr. J. (Kossuth) utca
volt Faragó bőrdízel

Román-Magyar Magyar-Román

Ghetie szótár eladó
a Hegedűs Hírlap-
irodában.

Heti vagy havi részletre

vásárolhat készen vagy mérték után
lérfi és fiu öltönyöket a

„SAS” lérfi ruha áruházában
AXELRADA-nál, Sas-passage
- Esőköpenyek nagy választékban -

No. 529—1925. execuțional.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judiciar delegat,
prin aceasta aduc la cunoștință publică,
că în urma deciziunii judecătorești de ocol
urbană-rurală din Oradea-Mare de sub
Nr. 2886—925 efteptuindu-se execuția de
escontenare în favorul următorului Dr
Aurel Nichita domiciliat în Oradea-Mare
și reprezentat prin avocatul Dr Alfréd
Bock și Dr Ludovic Virányi în sarcina
urmăritului din Oradea-Mare, pentru
suma de 665 Lei capital și accesorii și
ordonându-se prin decizia judecătorești de
ocol urbană din Oradea-Mare sub Nr.
2886—925, licitația asupra mobilierului și
altor mișcătoare secestrate și estimate
în valoare de 22.300 Lei, se fixează ter-
men de licitație pe ziua de 21 Iul. 1925
în comuna Oradea-Mare, Str. Rimanozci
No. 2. ora 3 p. m. când mișcătoarele se-
cestrate se vor vinde pe lângă plătearea
prețurilor de cumpărare în numerar și în
caz de necesitate și sub prețul de esti-
mare, și până la concurența creanței se-
cestranților anteriori ori supra sece-
stranților intrucât aceștia și au căștigat
asupra acestora drept de ipotecă.

Se provoacă toți aceia, cari i-și re-
vendică escontenare din prețul de vân-
zare al lucrurilor ce se vor licita intrucât
secestrarea în favorul lor s'ar fi făcut
anterior și aceasta nu ar rezulta din pro-
cesul verbal de secestrare să nu omite
a-și prezenta anunțările în scris la sub-
semnatul delegat, până la începerea lici-
tației.

Termenul legal se va socoti din ziua
ce urmează după afișarea publicației la
judecătoriei.

Oradea-Mare, la 25 Mai 1925.

Valentin Bakó,
executor judiciar.

Gyári perzsa

Argaman, Spárta stb. új szőnyegek, perzsa-
mintájauak sikerült vétel folytán jutányos árban **részletre is kaphatók**
STERNBERG, régiségkereskedő, Bul. Reg. Ferd. 14.

A legkisebb hirdetés ára 30 le!

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Korábbi hirdetések ára 30 le!

Levelezés

A kalmi vétel! Raktáron levő összes áruk, úgymint marocénok, grenadinok, nyers-selymek, zephirek, vásznak, szövetek, harisnyák, kesztyűk, csipkék és az összes rövidáru cikkek eddig nem létező árban szerezhetik be Jung és Béhmáczgnél Str. Avram Iancu (Kossuth-u.), a volt Schlésinger és Jung-cég helyiségében.

Aroápolásra használja az Agi-oremet, melytől arcára szép, tiszta és üde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana Gyógyszerár Oradea Mare.

HÁZASSÁG

Förjhezadnám nővéremet, kinek berendezett lakása van, intelligens, idősebb izr. uriemberhez, kinek szükség esetén állást tudok adni. — Levelet „Jó gazdasszony” jellegre Hegedűs Hirtlapiródaiba kérek. 2286H

OKTATÁS

Érettségire, magánvizsgálatra előkészítő középiskolai tanár. Címeket a kiadóba kér. 2200

Alkalmazás

Állást vállal bármilyen volt postás, két gyermekes házvezető, 39 éves családapá. Címét ad a kiadóhivatal. 2140

Gyakorlott pénztárnok, jó írással azonnali belépésre felvétetik. Román tudó előnyben. Ajánlatot „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 2257

Jó megjelenésti szobaleány uriháznál állást keres — esetleg gyermek mellé elmeny. Címeket a kiadóba kérek. 2291

Perfekt gép és gyorsíró könyvelésben pénztárkezelésben nagy gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóba. 2299

Műszaki tisztviselő rajzoló, esetleg kaucióval bizalmi állást vállal vagy betársulna. Cím a kiadóba. 2299

Irgépisasszony azonnali felvétetik Stábil géplerakat Piafa Mihai Viteazul (Nagyipiac-tér) 16. Némétől tudók előnyben. 2288H

Suche deutsches Fräulein mit gute Zeugnisse zum zweijährigen Mädel Leiter, Kapuzinergerasse 11. 2294H

Volt önálló kereskedő nagyobb ipari vállalatnál, vagy nagyobb fűszerüzletbe állást keres. Megkezeseket a kiadóhivatal továbbítja. 2284

Gazdasszonynak ajánlunk a házartás minden ágában jártas fiatal nő. Mülternél, str. Tache Ionescu (Körös-u.) 3. 2287H

Intelligens urileány egykét gyermek mellé elmenne esetleg házikasszonynak vagy nagyobb vendéglő vezetésére is vállalkozik, kizárólag közeli vidékre. Cím a kiadóba. 2292

Adás-Vétel

Használt kerekas kut, ócska ajtó, ablak eladó. Értekezni Str. Delavrancea Ritók Zs.-u.) 38. 2252

Egy női szürke felöltő, egy toalettkör, szoba-asztal, konyhaasztal, képrámák, könyvek, kopir prés, vasláda, zsíros bodon, egy stelázi, egy ketrec, egy szentes láda és mindenféle apróságok nagyon olcsón eladó. — Özevgy Schwartzné, Strada Densusianu (Jókai-u.) 12. sz. 2254

Eladó 300 bekötözhető ház kedvező fizetéssel. Szőlők, malmok bérbe is. Földek. Weisz Gizi, str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 2136

Eladó 16 (tizenhat) hold föld, kettő beültetett szőlő, lakás, istálló 560.000. Ház átadó lakással, nagy kerttel. Be- és külvárosban házak, korcsma, fűszerüzlet. Hentesüzlet és ház. Emeletes házak nagy jóvedelemmel. Több szőlő és földbirtokok 15 holdtól 60 ig. Értekezés volt Toma Józsefnél 3—6 ig str. Tache Ionescu (Körös-utca) 21, délelőtt str. Podgoria si Sinaia (Nilsesztelepen). 1996

Nagyon olcsón vásárolhat szörmekabátokat Leichnernél, Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

Öt hektó prima vörös bor. kis hold szőlő fele lucernas és szilvas eladó. Cím kiadóhivatalban. 2285

Moulin Rouge

Bukarest Bulevard Elisabeta 25. Megnyitotta a legszebb amerika terassát, az ötödik emeleten. Szép kilátás, variété-színház, elsőrendű étterem, 2 zenekar. Mérsékelt árak. A legkellemesebb szórakozóhely. Reggelig nyitva.

ENRILO babkávával

keverve, alig különbözik a tiszta babkávától. Ez a keverék az „ENRILO” által erősebb és tartalmasabb zamatot és több tápértéket kap. Az „ENRILO” használat a kávéfogyasztást olcsóbbá és takarékosabbá teszi. Az EnriLO egyedüli gyártói, **Franck Henrik Fiai** cég, kezkesedik kitűnő minőségéért.

ENRILO.

Egy igen jókarban lévő 10 lényomású, két hengeres gözkazán eladó Bírő Sándornál, Sámboşag, Bihor. Bihor. 2242

Használt hegedű és zongora iskolákat veszek és eladok. Jó házból való fiut tanulónak felveszek. Boda papírüzlet, str. Avram Iancu Kossuth-u.) 16. 2266

Komoly vevő részére a belvárosban házat keresek vételre. Vételár: egy millió Leuig. Sürgős ajánlatokat kérek címre, — vagy Nagyvárad kiadóhivatalába beküldeni. — Dr. Petróczy Nicolae Zsiga (Lukács György utca) 38. 2268

Eladó jövedelmező emelet és több földszintes kisebb nagyobb házak. — város fölötti hold legjobb fekvésű gyönyörű szőlő 150.000 lei, fűszer üzlet, fuvarozási vállalat, szőlők és szántók. Toma Józsefnél Strada Ladistau Körös-u. 21. sz. 3 től 6-igvasárnapokon Nilsesztelepen 2275H

Sürgösen olcsó eladó komplett ebédő. Schwartz, Strada Densusianu (Jókai Mór-utca) 12.

ÓRÁK

ékszerek eladása, szakértői javítása a legkomplikáltabbig

TISZAR-nál

Alexandri (Teleky)-u. 9. Jutányos árak. Preciz munka

Publicaţiune

Prin decizul No. Fsoc. 978—1925—12. a tribunalului Oradea-Mare ordonandu-se lichidarea firmei Societate Anonima de Comerţ şi Circulaţie Maria din Tinca, conform art. 202 a codului comercial invitam pe creditorii acestei societăţi să în termen de 6 luni să şi anunte creanţele la adresa subsemnatilor lichidatorii.

Tinca, la 18 Iulie 1925.

Carol Szentiványi, Ludovic Tunyogh
Tinca

Eladó: Str. Nic. Zsiga (Lukács György-utca) két lakásos ház, átadó lakással 550.000; magánház kerttel, átadó összes butorral 480.000; Strada Pasteur (Körös-u.) három lakásos udvar és kerttel, átadó három szobás, fürdőszobás lakással; Calea Decabal (Vitéz-u.) átadó jó lakással, üzlethelyiséggel 290 ezer; a Réten átadó lakással, két üzlethelyiséggel és felszereléssel 210.000. — Házak, földbirtokok, szőlők.

Csapó, Str. Akadémiei 6. sz.

Tescheni

vajjal csak a gróf Pongrácz-féle uradalmi tea-vaj egyenlő minőségű. Kapható a WURST-cégnél, Bul. Regele Ferdinand. — Telefon: 40.

KURTÁK Ált. Keresk. ügynökség,

Str. Tache Ionescu (Körös-utca) 8. sz. alatt

Eladó házakat, földeket, szőlőket, kiadó lakásokat, butorozott szobákat a leggyorsabban közvetít. Megszerez utleveleket, vízumoztat és elintézik minden a Keresk. ügynökség fogalma alá eső ügyeket.

Női és férfi fehérmű varrodánkat megnyitottuk Horvátné és Fenyvesné

kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Színház-u.) 4

Óvakodjék a fertőző betegségektől házban és istállóban

rendszeres fertőtlenítéssel, mely minden betegségnek elejét veszi. Használjon erre csakis valódi fertőtlenítő szereket, mint amilyen a

CREOLIN

(eredeti Pearson), mely közel negyven esztendő óta az egész világon a legjobb fertőtlenítő szernek bizonyult. :: Mindenütt kapható! :: Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól. :: Kizárólag csak 1 kg-os dobozokat kérjen ábra szerinti csomagolásban. — Egyedüli készítője: Creolinművek William Pearson & Co. Gess. m. b. H. Wien, I. Kantgasse 1. — D betű alatti kimerítő tájékoztatót küld az érdeklődőknek díjtalanul a „Chemosana” vezérképviselő Brassóban, Uj-utca 23. szám. Lerakat: Farkas Istvánnál, Drogueria Apolló, Oradea-Mare — Nagyvárad.

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.